Dzisiaj w numerze	Tabela loterii państwowej z wtorkowego ciągnienia Nie mogła znieść plotek i powiesiła się

Orędownik

Cena egzemplarza 10 groszy

Ilustrowany dziennik narodowy i katolicki

Nr 114 Wydanie Ł Rok 68 Czwartek, dnia 19 maja 1938

SENSACYJNE KULISY DZIAŁALNOŚCI LÓŻ W POLSCE

Masoneria rusza do ataku

Posiedzenia lóż na Politechnice — Ustawa antymasońska i „przemalowywanie płotów" — Na kogo liczą masoni? — Komenda nad „frontem ludowym"

Warszawa. (Tel. wł.). „Wieczór Warszawski" donosi, że po ustąpieniu śp. Andrzeja Struga, wielkim mistrzem warszawskiej filii „Wielkiego Wschodu", był przez dłuższy czas profesor fizyki Politechniki Warszawskiej Wolfke.

W instytucie fizycznym Politechniki, kierowanym przez prof. Wolfkego, nie tylko odbywały się zebrania loży i inne przygotowawcze konferencje, ale mieściły się tam także biura, z których rozchodziły się obrazy, książki, broszury, pisma, druki itd. Instytut fizyczny był niejako siecią pająka, która chwytała nowych adeptów loży, głównie ze sfer naukowych. Służbę łączności pełnili, prawdopodobnie bezwiednie, niżsi funkcjonariusze Politechniki Warszawskiej.

Mniej więcej przed rokiem prof. Wolfke nosił się z zamiarem zaniechania działalności masońskiej, a nawet jak mówią — zupełnego wystąpienia z loży. Wszelako po ostatnich atakach, zwłaszcza na terenie parlamentarnym, oraz po wniesieniu projektu ustawy antymasońskiej, prof. Wolfke i bracia niższego stopnia, postanowili pełnić nadal i rozwinąć kampanię odporno-zaczepną.

Asy masońskie pocieszają się, że projekt ustawy został wniesiony dopiero pod koniec sesji, i że letnie ferie parlamentu umożliwią stępienie ostrza tego projektu. Liczą się oni jednakże z jego uchwaleniem, albowiem nawet sami członkowie w Sejmie i Senacie, nie będą mogli głośno występować w obronie działalności lóż.

W tym stanie rzeczy, na zebraniach lożowych, są obmyślane sposoby „przemalowywania płotów", czyli legalnego zamaskowania działalności masońskiej na przyszłość. „Dzieci wdowy" liczą na poparcie wpływowych czynników ze świata nauki oraz pracy, urzędujących w ministerium oraz w innych wyższych urzędach. Poza ministerium rolnictwa i opieki społecznej, masoneria ma także oparcie w urzędnikach ministerium oświaty. Poza wspomnianymi wyżej wpływowymi osobistościami, zagrożone w swym bycie loże rachują na tzw. przesunięcie na lewo, i opierają się już zupełnie wyraźnie o czynniki polityczne „frontu ludowego".

Krótko można ująć sytuację w ten sposób, że masoneria polska za wzorem swej macierzy francuskiej, objemuje komendę nad „frontem ludowym". (w)

Major Makowski przyleciał do Guaiaquil

W ciągu 6 godzin lotu — 1300 km — Dalszy stap — We wtorek samolot polski lądował w Guaiaquil

Warszawa. (Tel. wł.). Samolot Makowskiego lądował w Colombe w Panamie o godz. 13,28 w poniedziałek, przebywszy w ciągu 6 godzin i 28 minut około 1.300 km. Ogółem lotnicy polscy przebyli trasę długości 4.884 km.

Lotnicy udali się zaraz na miasto i nawiązali bezpośredni kontakt z pilotami amerykańskimi stacjonowanej tam bazy oraz z pilotami linii, prowadzącej do S. Jago. Chodziło im o informacje, jaka jest najlepsza trasa do dalszego etapu ich lotu, mianowicie do Guaiaquil. Samoloty, kursujące na tym szlaku, lecą przeważnie nad Zatoką Panamską, kierując się prosto na miejscowość Buenaventura. Tam znajduje się baza lotnicza amerykańskiej linii oraz linii kolombijskiej. Następnym lotniskiem, leżącym również na wybrzeżu Oceanu Wielkiego, jest Tumaco. Odległość od Colombe i Guaiaquil wynosi 1.400 km.

Dziś, we wtorek, nad ranem lotnicy wystartowali do Guaiaquil. Pogoda nad brzegami Oceanu Wielkiego uległa znacznej poprawie. Na całej trasie nie należy się spodziewać żadnych niespodzianek. Po pierwszej godzinie lotnicy wylądowali. (w)

Prochownia wyleciała w powietrze

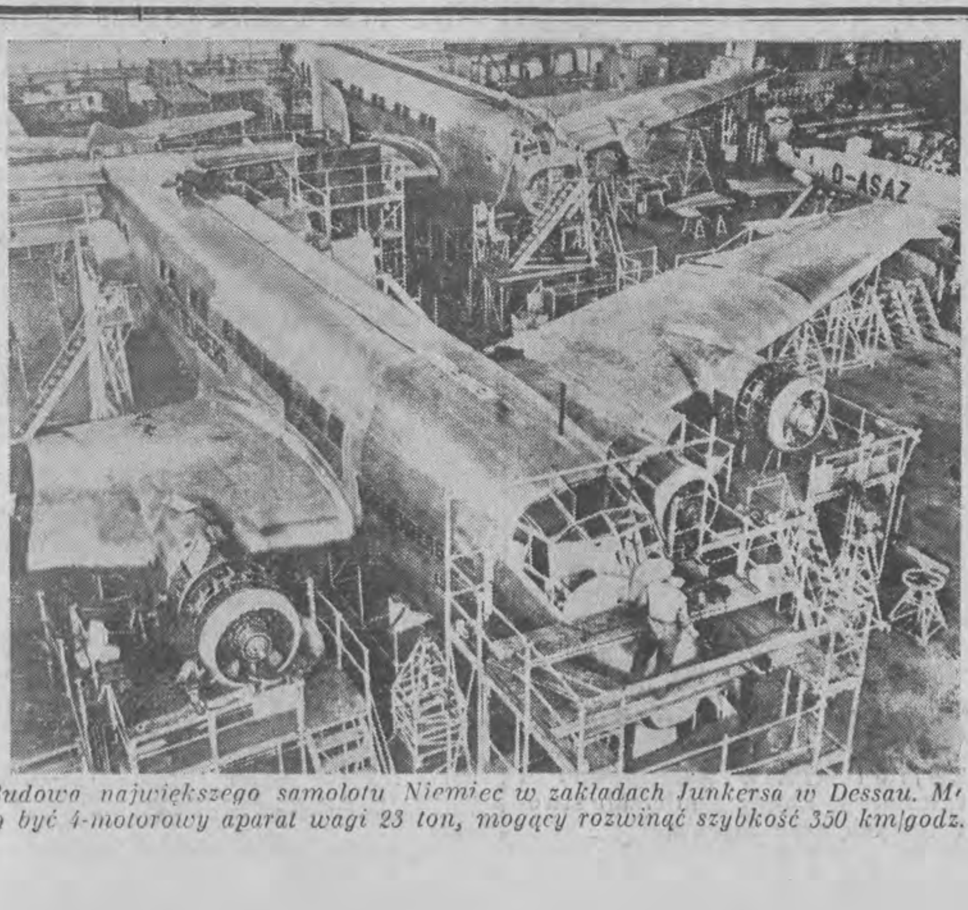
Tokio. (PAT). W prochowni w m. Iwahana w prefekturze Gumma nastąpił wybuch. Jest jeden zabity i pięciu rannych. Dochodzenie w toku.

W piątek przybywa do Polski premier Rumunii

Warszawa. (ATE) W piątek dnia 20 maja przybywa do Polski z oficjalną wizytą premier rządu rumuńskiego patriarcha Miron Cristea. Patriarsze Mironowi towarzyszyć będą w jego podróży metropolita Wissarion oraz minister pełnomocny Ion Brosu i inne osobistości.

Wizyta patriarchy Mirona w Polsce potrwa 4 dni. Podczas jego pobytu w Warszawie przewidziane jest złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, audiencja u Prezydenta RP i śniadanie na Zamku, obiad u premiera Składkowskiego, śniadanie u metropolity Dyonizego oraz obiad w ambasadzie rumuńskiej.

Patriarcha Miron uda się również do Krakowa, skąd powróci do Bukaresztu.

Budowa największego samolotu Niemiec w zakładach Junkersa w Dessau. Ma to być 4-motorowy aparat wagi 23 ton, mogący rozwinąć szybkość 350 km/godz.

Ofensywa gen. Franco postępuje

„Czerwoni" tracą co dzień ważne pozycje i ponoszą znaczne straty w ludziach i materiale

Salamanka. (Tel. wł.) Według ostatnich wiadomości z frontu, na odcinku pod Cuevas de Vinrona rozgorzały na nowo zacięte walki. Wojska republikańskie kilkakrotnie przypuszczały atak, lecz za każdym razem zostały odparte pozostawiając w rezultacie walk na placu boju 268 zabitych.

Wojska gen. Franco kontynuują natarcie na froncie Castellon zajmując kilka wzgórz po obu stronach szosy wiodącej do Villafranca del Cid. Zajęto miejscowości Silverios Mas de Pennaroya, La Umbira i Gallo, a na odcinku Gudar miejscowości Terascon, Alcala de Selva, Tumborrubios oraz przełęcz Tolla Vientos.

W okolicy Corbalan rozgorzały walki artyleryjskie. Ostatnie wiadomości wskazują, że opór milicji republikańskiej zaczął słabnąć. W ostatnich dniach zanotowano na tym odcinku masowe przejścia republikan na stronę powstańców.

Madryt. (ATE) W nocy znaleziono na mniej uczęszczanych ulicach Madrytu zwłoki 4 zamordowanych policjantów, znanych w stolicy ze swego okrucieństwa. Wypadek ten wywołał duże wrażenie w rządowych kołach madryckich, gdyż podobne wypadki zdarzają się ostatnio coraz częściej i wskazują, że ludność poczyna stawiać opór zarządzeniom władz.

Układ turystyczny polsko-węgierski

Warszawa. (Tel. wł.). Toczą się rokowania z Węgrami w sprawie zawarcia układu turystycznego i wzajemnych ułatwień turystycznych. Wiąże się z tym zawarty już układ lotniczy. (w)

W Anglii o żądaniach Henleina

Znamienny artykuł „Timesa“ o znaczeniu wizyty przewódcy Niemców sudeckich

Londyn. (PAT) „Times“ zamieszcza artykuł pt. „Europa i Czesi“, w którym najmiarodajniejszy organ opinii publicznej W. Brytanii zajmuje stanowisko wobec wizyty Henleina.

„Ta wizyta — pisze „Times“ — była wypadkiem pierwszorzędnej doniosłości, odpowiadając znaczeniu, jakie zagadnienie sudecko-czeskie posiada w Europie. Rozmowy londyńskie Henleina były dowodem nie tylko, że w chwili obecnej zastosowane zostały metody pokojowej dyplomacji, ale również tego, iż doniosłość roli W. Brytanii doceniana jest przez wszystkie strony. Fakt, że Henlein widział się i odbywał rozmowy z MacDonaldem, Vansittartem, Churchillem, Sinclairem, pos. Nicolsonem oraz innymi osobistościami, dowodzi, iż jego poglądy dojdą do wiadomości najwyższych czynników rządowych.

„Ci wszyscy, którzy słyszeli Henleina w Londynie przed rokiem i widzieli się z nim w ubiegłym tygodniu, spostrzec musieli kontrast między umiarkowanym charakterem jego ówczesnych postulatów, a żądaniami wysuwanymi obecnie. O ile rokowania będą się niepotrzebnie przeciągały, to proces narastania tych żądań nie da się utrzymać na obecnym poziomie. Przyjazne rozwiązanie posiada najlepsze widoki powodzenia, jeżeli maksimum ustępstw nastąpi od razu, a nie etapami.

„Celem, który Henlein i jego zwolennicy uważają za niezbędny, jest prawo ludności niemieckiej do samostanowienia, przy czym należy od razu uświadomić sobie fakt, że udzielenie tego prawa w nieograniczonej formie niewątpliwie oznaczałoby, iż olbrzymia większość 3 i półmilionowej ludności niemieckiej w Czechach głosowałaby za przyłączeniem do Rzeszy. Ponadto istnieją jeszcze inne mniejszości, które również opowiedziałyby się za oderwaniem.

„Problem polega na przeciwdziałaniu dążeniom separatystycznym drogą twórczych środków. Niechęć rządu praskiego wobec żądań separatystycznych jest zrozumiała i została przewidziana przez samego Henleina, bowiem przypisuje mu się zamiar zwrócenia się później, w wypadku odmowy, do mocarstw z propozycją, aby przyjęły urządzenie plebiscytu pod międzynarodową gwarancją swobody głosowania na wzór Saary.

„Zastrzeżenia Czechosłowacji przeciwko utracie ludności niemieckiej oparte są na względach tradycyjnych, strategicznych i strukturze przemysłowej państwa. Łatwo zrozumieć, że utrata tej ludności, zwłaszcza gdyby za nią poszły inne mniejszości, zmieniłaby całkowicie stan republiki i pokaźnie zmniejszyłaby jej znaczenie.

„Drugie naczelne żądanie Henleina jest niemniej trudne dla Czechosłowacji, mianowicie zmiana ogólnych wytycznych polityki zagranicznej.“

Zabiegi brytyjskie w Pradze i Berlinie

Ku końcowi prac rządu czeskosłowackiego nad statutem mniejszościowym

Londyn. (ATE) Wicemin. spraw zagr. Butler, odpowiadając na szereg interpelacyj w sprawie akcji pośredniczącej Anglii oświadczył, że w przeciągu zeszłego tygodnia poseł angielski w Pradze odbył konferencje z prez. Beneszem i min. spraw zagr. Kroftą.

W czasie rozmów tych przedstawiciel Anglii nie proponował rządowi praskiemu określonych zarządzeń podnosząc jedynie konieczność uczynienia wszystkiego co można, aby doprowadzić do pokojowego rozwiązania zagadnienia Niemców sudeckich.

Ambasador Anglii w Berlinie Neville Henderson prowadził również rozmowy na ten temat w niemieckim Min. Spraw Zagr. Obecny stan rokowań — zakończył Butler — **nie pozwala na** omawianie dalszych szczegółów.

Z Pragi donoszą, że ścisły komitet polityczny ministrów zbierze się we wtorek w celu przeprowadzenia dalszej dyskusji nad statutem mniejszości narodowych. Ponieważ podstawowe zasady dla powyższego statutu ustalone zostały już w piątek, w bieżącym tygodniu nie przewiduje się regularnych posiedzeń.

Koła polityczne twierdzą, że również we wtorek ma się odbyć rozmowa o charakterze informacyjnym pomiędzy premierem Hodżą a Henleinem.

Antyrządowe ulotki

Paryż. (PAT). Havas donosi z Pragi, iż na obszarze, zamieszkanym przez Niemców Sudeckich, rozrzucono w ub. sobotę i niedzielę ulotki w języku niemieckim i czeskim.

Na jednej z tych ulotek jest wydrukowany znak swastyki oraz hasło: „Jeden naród, jedno państwo, jeden wódz“.

Mapa na ulotce pt. „Wielkie Niemcy“ przedstawia Sudety w granicach Rzeszy Niemieckiej. Inna ulotka pt. „Koniec Czechosłowacji“ i podpisana przez „Ligę Lwa Czeskiego“, napada na kierowniczych czeskich mężów stanu. Trzecia ulotka, podpisana przez „Czarną Mafię“, atakuje politykę zagraniczną Czechosłowacji. W ulotkach są hasła przeciwżydowskie.

Aresztowano kilkudziesięciu obywateli narodowości niemieckiej, którzy rozdawali te ulotki.

Trudności w rozmowach francusko-włoskich

Francuskie koła oficjalne objawiają rezerwę — W dotychczasowych rozmowach zaznaczyła się różnica poglądów

Paryż. (ATE) Według wiadomości kół zbliżonych do rządu, głównym tematem rozmowy, jaką premier Daladier odbył z przybyłym z Genewy min. spraw zagr. Bonnetem, była sprawa rokowań z Włochami. Sprawa ta, a w szczególności związane z nią zagadnienie mianowania ambasadora w Rzymie będzie wyczerpująco rozpatrzona przez zwołaną w tym celu Radę Ministrów.

Charakterystyczne jest, że tutejsze koła oficjalne okazujące dotychczas tyle optymizmu co do przyszłości francusko - włoskich rokowań, objawiają teraz daleko większą rezerwę. W notatce inspirowanej przez Quai d'Orsay, „Intransigeant“ daje do zrozumienia, że ambasador francuski nie prędko pojedzie do Rzymu i tłumaczy to różnicą poglądów wykazaną w dotychczasowych rozmowach. Paryż pragnie by ugoda zmierzająca do utrzymania pokoju w Europie zachodniej i nad Morzem Śródziemnym, oraz traktowana jako uzupełnienie paktu włosko - angielskiego była zawarta niezależnie od tych lub innych względów politycznych. Włochy natomiast uważają, że nic nie nagli, gdyż ugoda ta mogłaby wejść w życie dopiero po zakończeniu wojny w Hiszpanii.

Hitlerowskie proroctwo

Narodowy socjalizm w Niemczech ma być pierwszym, któremu ma udać się pokonanie... Kościoła Bożego

Berlin. (KAP) Czasopismo narodowo - socjalistyczne „Kulturpolitische Korrespondenz“ w artykule pt. „Los von Rom“ porusza sprawę sytuacji religijnej w Niemczech i takie wysnuwa wnioski:

„Jasnym jest, że rzymski katolicyzm nie wyjdzie zwycięsko z zatargu z narodowym socjalizmem w Niemczech. Dynamizm narodowego socjalizmu jest silniejszy w swej wierze w krew i rasę, od dogmatów międzynarodowej potęgi takiej, jaką jest Kościół Katolicki. Ludzie z Watykanu zdają się nie rozumieć tej prawdy.“

Tymczasem jednak „ludzie z Watykanu“ wiedzą dobrze, że państwa i cesarstwa rozpadają się, że rządy się zmieniają, lecz Kościół wciąż trwa i przetrwa. O tym zdają się zapominać doktrynerzy hitlerowscy.

Wykryty zamach w Syrii

Bejrut. (PAT). Aresztowano tu 47 agitatorów, którzy zamierzali stworzyć sprzysiężenie zbrojne.

O całkowite usunięcie Żydów z wyższych uczelni

W Wilnie odbyło się zebranie międzyorganizacyjne studentów, na którym po przemówieniu p. T. Koryckiego z sekcji akademickiej Stronnictwa Narodowego, uchwalono domagać się wprowadzenia numerus nullus dla Żydów na Uniwersytecie Stefana Batorego.

Odpowiedni memoriał będzie złożony rektorowi w czwartek.

Jest to pierwsza na uniwersytetach polskich uchwała, żądająca całkowitego usunięcia Żydów z wyższych uczelni.

Niemieckie prowokacje i polska tolerancja

Jak informuje „sanacyjna“ „Polska Zachodnia“ po miastach śląskich objeżdża samochód ciężarowy pewnej firmy niemieckiej, oblepiony afiszami ze swastyką hitlerowską. „Polska Zachodnia“ pisze:

„Wokół samochodu gromadziły się większe i mniejsze gromady ludzi, komentując żywo i w niezbyt pochlebnych słowach wyrażając się o tolerancji naszych władz bezpieczeństwa, które nie uważały za wskazane polecić kierowcy wspomnianego samochodu zdjęcie swastyk.“

Czy już nie za wiele tych prowokacyj?

ZE ŚWIATA

W Rzymie odbyło się ot[illegible] X Międzynarodowego Kongresu Chemików. Prace kongresu trwać będą do 21 maja.

*

W całej Armenii i Azerbejdżanie szaleje ogromna powódź. Fale rzeki Kura i Araka zalały wiele plantacyj bawełny.

*

W Wiedniu rozpoczął się III międzynarodowy kongres fachowców ubezpieczenia socjalnego, w którym bierze udział 24 państwa.

*

W Edynburgu została skazana na 4 lata więzienia za szpiegostwo na rzecz ościennego państwa Jessie Jordan.

*

Uniwersytet w Meksyku był widownią zaburzeń. Doszło do prawdziwej bitwy i rozległy się strzały. Kilka osób odniosło rany.

*

Jak donoszą z Archangielska, rozpoczęty tam został sezon nawigacyjny. Z Morza Berenta przybył do portu pierwszy okręt „Golfstrom“, z ładunkiem 110 ton ryb solonych. Do Oniegi odpłynął z Archangielska parowiec towarowo-osobowy „Karelia“.

*

Południowo - wschodnie wybrzeże Nowej Gwinei nawiedzone zostało straszliwym trzęsieniem ziemi. Ilość ofiar w ludziach jest dotychczas nieznana

Wiec przedwyborczy Polaków w Czechosłowacji

Mor. Ostrawa. (PAT). W Karwinie odbył się wiec przedwyborczy zwołany przez Związek Polaków w Czechosłowacji.

Mimo zorgnizowania wiecu dopiero w ostatniej chwili, po zniesieniu przez ministerstwo spraw wewnętrznych zakazu publicznych zgromadzeń, zebrało się ponad 5 000 osób, które entuzjastycznie oklaskiwały przemówienia przedstawicieli Związku Polaków.

Przemawiali: prezes związku poseł dr Wolf, pastor Berger i p. Ogrocki z Fryszatu.

Jedna lista polska

Mor. Ostrawa. (PAT) Oba stronnictwa polskie, Związek Polaków i Polska Socjalistyczna Partia Robotnicza, idą w całym szeregu gmin śląskich wspólnie do wyborów w dniu 12 czerwca wystawiając jedną listę polską.

Skazanie fałszywych „oficerów“

Warszawa. (Tel. wł.). Sąd Okręgowy wydał wyrok w sprawie dwóch oszustów Franciszka Pawłowskiego i Arii Gutglasa, którzy przebrani w mundury oficerskie, dopuszczali się różnych oszustw. Obaj przyznali się do winy. Sąd tedy nie badał świadków i skazał Pawłowskiego na 3 lata więzienia, a Gutglasa na 4 lata więzienia. (w)

„Czerwoni“ wysyłają na front 12-letn. chłopców

Barcelona. (PAT). Prasa ogłasza zarządzenie, że wobec powołania roczników 1925 i 1926, powołani mają się stawić w swoich oddziałach 18 maja.

Zderzenie pociągów kolejki pośpiesznej

Londyn. (Tel. wł.). W pobliżu st. Charing Cross zderzyły się dwa przepełnione pociągi kolei podziemnej.

Dotychczas wydobyto 39 rannych, którzy znajdują się w szpitalu, oraz wielu lżej rannych.

Ilość śmiertelnych ofiar katastrofy wzrosła już do 7.

Samolot rozbił się w górach

Los Angeles. (PAT). Samolot nowego typu, który wystartował z Las Vegas do Nevady, zaginął w górzystym rejonie Nevady.

24 samoloty poszukują zaginionego samolotu. Istnieje obawa, że rozbił się on o skały. Na pokładzie znajdowało się 9 osób, w tym wiceprezes i urzędnicy „Notthwest Airlines“ oraz dwoje dzieci.

Ren — Men — Dunaj

Berlin. (PAT). Ogłoszone zostały szczegóły dotyczące budowy wielkiej drogi wodnej po Renie, Menie i Dunaju. Realizacja całego projektu kosztować będzie ogółem 750 milionów marek. Wielka ta arteria komunikacyjna dostępna będzie dla statków do 1 500 ton.

Notowania gield zbożowo-towarowych

Bydgoszcz, 17 maja. — Żyto 20.50—20.75; pszenica I st. 25—25.50, II st. 24—24.50; jęczmień I gat. 18—18.25, II gat. 17.75—18; owies 17.75 do 18.25; otręby żytnie 13.75—14.25; otręby pszenne m. 14.75—15.25, śr. 14—14.50, gr. 15.25—16; mąka żytnia 65% 30.50—31; mąka pszenna 65% 38.50 do 39.50.

Katowice, 17 maja — Żyto 21.25—21.75; pszenica cz. 27.75—28, j. 27—27.50, zb. 26.50—27; jęczmień przem. 18.25—18.75, past. 17.75—18; owies j. 21.50—22, zb. 21—21.50; otręby żytnie 13.75 do 14.25; otręby pszenne gr. 15.50—16, śr. 14 do 14.50, m. 13—13.50; mąka żytnia 65% 30.75—31.25; mąka pszenna 65% 39—39.50.

Łódź, 17 maja. — Żyto 21.50—22; pszenica 27.75—28.25 zb. 27.50—27.75; jęczmień przem. 18.50—19; owies j. 21.75—22, zb. 21.25—21.50; otręby żytnie 14.25—14.50; otręby pszenne śr 14 do 14.25, gr. 13.75—14; mąka żytnia 65% 30 do 30.50; mąka pszenna 65% 39.75—40.75.

Warszawa, 17 maja. — Żyto I st. 22 do 22.25; pszenica 28.50—29, j. 28.50—29, zb. 28 do 28.50; jęczmień I st. 19.25—19.50, II st 18.75—19, III st. 18.50—18.75; owies I st. 22.25—22.75, II st. 21—21.50; otręby żytnie 14.25—14.75; otręby pszenne gr. 16—16.50, śr. 14.50—15, m. 14.50 15; mąka żytnia 65% 29.75—30.25; mąka pszenna 65% 38—40.

Z NASZEGO STANOWISKA

Szersze spojrzenie na sprawę masonerii

OD REDAKCJI: Artykuł niniejszy jest pierwszym z cyklu artykułów, omawiających rolę i dążenia i wpływy masonerii w Polsce.

Zasadą taktyki politycznej naszego obozu jest kroczenie, konsekwentnie i z uporem, własną drogą, bez oglądania się na to, co robią inne polityczne grupy i czynniki: z nikim nie zawieramy kompromisów, z nikim nie wchodzimy w sojusze, ligi, czy wspólne fronty. Sami się za przyszłość Polski czujemy odpowiedzialni i czujemy się na siłach tej odpowiedzialności podołać, sami też wiemy, jaką drogą Polska może być na czyste wody wyprowadzona. Toteż w ewentualnych sojuszach i paktach widzimy raczej coś, co mogłoby nas przez balast zobowiązań wobec nierozumiejących naszej polityki sojuszników osłabić, niż coś, co mogłoby nas istotnie wzmocnić.

W związku z tym jest rzeczą zrozumiałą, że o wiele mniej, niż innych, obchodzi nas to, co się dzieje w innych obozach politycznych, a także i w obozie rządowym. Nowy rozłam, nowa fronda, czy secesja, nowe tarcia, wypłynięcie na powierzchnię nowych ludzi, nowy zwrot w politycznej taktyce, czy jakieś nowe pociągnięcie taktyczne: jakaś mowa, czy artykuł dziennikarski, — to są rzeczy, które mają znaczenie istotne i ważne dla tych, co budują swoją akcję lub swoje nadzieje na politycznych sojuszach lub politycznych rozgrywkach, ale to nie są rzeczy ważne dla nas.

Mimo to nie można powiedzieć, by rzeczy te nie obchodziły nas wcale. Mało przywiązujemy wagi do każdego z tych faktów, wziętego z osobna — ale ich suma składa się na proces, czy szereg procesów przemian politycznych, zmieniających ogólną sytuację polityczną w kraju, a więc to tło, na którym i nasza akcja się toczy.

W ostatnich czasach zachodzą w Polsce w tej dziedzinie fakty, których znaczenia lekceważyć sobie nie można. Ale istotny sens tych faktów nie jest na ogół rozumiany.

Ogólnie biorąc fakty te pojmowane są zbyt małostkowo. Ktoś się z kimś poklócił, ktoś ma jakieś ambicje, ktoś z kimś walczy, lub komuś chce podstawić nogę, ktoś wreszcie zmienił swoje poglądy. Oczywiście byłoby błędem tych wszystkich okoliczności nie brać pod uwagę: przyczyny natury osobistej nieraz grają w wydarzeniach politycznych rolę bardzo wielką. Ale mimo to prawie nigdy przyczyny te nie są w stanie mieć poważniejszych politycznych skutków, o ile się nie rozgrywają na sprzyjającym im politycznym tle. Ambicje ludzkie tylko wtedy są uwieńczone powodzeniem, gdy jednostki, tymi ambicjami się powodujące, wydźwigane są na powierzchnię przez jakieś prądy o znaczeniu głębszym; zwycięstwa w walkach osobistych tylko wtedy mają jakieś znaczenie, a nawet tylko wtedy są osiągane, gdy rozgrywają się na tle jakichś konfliktów o znaczeniu ogólnym.

Otóż i obecnego chaosu „dekompozycyjnego" w Polsce nie sposób trafnie zrozumieć bez rozpatrzenia go na szerszym tle.

Pomijając inne składniki tego szerszego tła — chcę się tu zatrzymać nad zagadnieniem roli masonerii w tym wszystkim, co się dzisiaj w Polsce w różnych obozach politycznych dzieje.

Masoneria jest w Polsce mniej rozbudowana organizacyjnie, aniżeli w wielu innych krajach, ale jej znaczenie i wpływ jest u nas bodaj większy, niż gdziekolwiek indziej. Bo masoneria to jest (w społeczeństwach aryjskich) ekspozytura polityki żydowskiej. A Żydzi są u nas potęgą taką, jaką nie są nigdzie poza tym i wpływy ich usadowione są u nas o wiele bardziej organicznie, niż gdziekolwiek. W takiej np. Francji działa przede wszystkim masoneria, a jedynie w małym stopniu Żydzi bezpośrednio. U nas natomiast działają głównie Żydzi, a jedynie w małym stopniu masoneria. Ale jednak suma wpływu i znaczenie Żydów i masonerii, wziętych razem, jest u nas większa, niż taka sama suma we Francji.

Otóż łączne wpływy obozu masońsko-żydowskiego obecne są w Polsce w najrozmaitszych, nieraz biegunowo sobie przeciwnych obozach i wszędzie, w sposób niewidoczny, prowadzą akcję, zmierzającą do takiego reżyserowania dokonywających się procesów przemian, by w sumie przemiany te szły w kierunku dla polityki obozu masońsko-żydowskiego pożądanym. Wpływy te obecne są w obozie rządowym i wśród opozycji, na prawicy i na lewicy, wśród „klas posiadających" i wśród „proletariatu". Wszędzie są starannie ukryte i zakonspirowane, ale wszędzie działają energicznie, umiejętnie i planowo.

Nie zrozumie niemal nic w kalejdoskopie nieustających rozgrywek i przemian politycznych w Polsce ten, kto do odczytania istotnego sensu tych przemian nie znajdzie najważniejszego klucza, jakim są wytyczne polityki masońskiej.

Oczywiście, byłoby przesadą twierdzić, że wszystko, co się w Polsce w polityce dzieje, jest wynikiem żydowskiej i masońskiej reżyserii. Ale nie jest przesadą twierdzenie, że na wszystko, co się w Polsce w polityce (tej przynajmniej, która zapełnia łamy gazet i zaprząta umysły kawiarnianych plotkarzy) dzieje, reżyseria żydowska i masońska wywiera pewien, większy lub mniejszy wpływ.

Toteż przypatrzenie się dokonywającym się w polityce wewnętrznej w Polsce rozgrywkom i przemianom pod kątem widzenia tego, do czego dążą wpływy masońskie i żydowskie, jest rzeczą nieodzowną dla każdego, kto chce to, co się w Polsce dzieje, zrozumieć.

A więc — do czego dążą wpływy masońskie i żydowskie?

Ale o tym — innym razem.

JĘDRZEJ GIERTYCH

NOWY RZĄD WĘGIERSKI!
Na zdjęciu powyższym widzimy nowy gabinet węgierski na tarasie pałacu prezydium rady ministrów w Budapeszcie

Jak, kiedy i gdzie?

Jak wiadomo, rodzina gen. Zagórskiego zwróciła się do sądu o uznanie go za zmarłego. Sąd otrzymał ostatnio metrykę urodzenia generała z Francji.

„Głos Narodu" w związku z tymi faktami wypowiada taką uwagę:

„Jest to tak dziwna sprawa, że niektórzy ludzie nawet wątpili, czy w ogóle gen. Zagórski żył kiedy w Polsce. Teraz przynajmniej wiedzą jedno, że rzeczywiście żył, skoro jest metryka urodzenia. Pozostaje jeszcze sporządzić metrykę śmierci. Bardzo jesteśmy ciekawi ustalenia takich szczegółów, jak, kiedy i gdzie umarł..."

Co jest źródłem zjednoczenia?

„Sanacyjny", wielkoprzemysłowy „Kurier Polski" wypowiedział zdanie, iż zjednoczenie może się dokonać w atmosferze umiaru, realizmu i zdolności do zdrowego kompromisu. Na zdanie to odpowiada „Wieczór Warszawski" przykładem zjednoczenia, jakie się dokonało we Włoszech i Niemczech:

„Co tych ludzi zjednoczyło? Co z ospałych i leniwych Włochów zrobiło naród prężny i zdobywczy, naród pracy i twórczości, co z Niemców, przybitych klęską i zdemoralizowanych, uczyniło w ciągu 5 lat najgroźniejszą potęgę świata?

„Umiar?

„Realizm?

„Zdolność do zdrowego kompromisu?

„Myślę, że dobrze by Panu zrobiło głębsze zastanowienie się nad tymi pytaniami. Nie chcę Pana wcale przekonywać i nawracać na wiarę hitlerowską, albo faszystowską, zwłaszcza dlatego, że nie wiem dobrze, jakiej wiary jest Pan wyznawcą, a ja osobiście wyznaję wiarę starszą, niż hitleryzm i faszyzm. Chciałbym tylko, żeby Pan zrozumiał, o co naprawdę idzie: o wiarę, poruszającą góry, a nie o okrągły stół, wspólne interesy, kompromisy i pakty.

„Chcieć pogodzić na zimno ludzi rozdzielonych najsprzeczniejszymi interesami, to to samo, co próbować kuć dwa kawałki zimnego żelaza. Kowal spoci się, że aż wszyscy będą się z niego wyśmiewać.

A gdyby tak użył ognia, byle nie słomianego, to różne rzeczy można by stopić i skuć w jeden kawał, nawet nie żelaza, ale stali."

Źródłem zaś tej „wiary, poruszającej góry" jest **idea narodowa**, którą faszystowskie Włochy i hitlerowskie Niemcy rozpalone są do białości, którą żyją i wzrastają do rozmiarów wielkich potęg.

Zmiany granic województw

W ostatnich czasach dokonano ważnych przesunięć granicznych aż między siedmioma województwami, idąc od zachodu państwa do środka. Zmiany te wywołały mniej dyskusji publicznej przed ich zadecydowaniem i mniej zainteresowania po ich wprowadzeniu, aniżeli można było się spodziewać według doniosłości sprawy i jej następstw.

Po zmianie granic między województwami: poznańskim, pomorskim, warszawskim i łódzkim z ustawy z 12 czerwca 1937, a z ważnością od 1 kwietnia rb. — dokonano ustawą z 9 kwietnia rb. dalszych zmian granic województw środkowych. Mianowicie do województwa warszawskiego przyłączono 3 powiaty z woj. białostockiego (Ostrołęka, Ostrów Mazowiecki i Łomża) oraz 3 powiaty z woj. lubelskiego (Sokołów, Węgrów i Garwolin), natomiast do woj. łódzkiego przyłączono 4 powiaty z woj. warszawskiego (Kutno, Łowicz, Skierniewice, Rawa Mazowiecka) oraz 2 powiaty z kieleckiego (Opoczno, Końskie).

W ten sposób przesunęły się granice wszystkich czterech najwięcej na zachód wysuniętych województw znacznie na wschód. Woj. poznańskie utraciło zupełnie dotychczasową granicę z woj. warszawskim i graniczy obecnie tylko z woj. pomorskim od północy oraz z woj. łódzkim od wschodu. Granice woj. łódzkiego podeszły bardzo blisko pod samą Warszawę i werżnęły się głębokim łukiem w dość regularny dotychczas obszar woj. kieleckiego. Granice woj. warszawskiego posunęły się znowu daleko od Warszawy na północny wschód pod sam Białystok, stolicę sąsiedniego województwa.

Te zmiany granic w głównych zarysach zgodne są z projektami komisji dla reformy administracji z r. 1923/24, sięgają jednak dalej w niektórych punktach i tam właśnie budzą wątpliwości. Nie wydaje się racjonalnym odłączenie od woj. warszawskiego powiatów: Kutno, Łowicz i Skierniewice, położonych blisko stolicy i przy doskonałym z nią połączeniu kolejowym; odłączenie od woj. białostockiego powiatu łomżyńskiego położonego tak blisko Białegostoku a od woj. kieleckiego powiatów opoczyńskiego i koneckiego, położonych pod samymi Kielcami. Prawdopodobnie przeważyła tu dążność do uzgodnienia granic województwa z okręgami dowództw korpusów. Wzgląd ten oczywiście ze względu na sprawność obrony państwa, a zwłaszcza mobilizacji jest ważny, ale pod warunkiem, o ile nie można było osięgnąć uzgodnienia przez zmianę okręgów wojskowych.

Odrywanie miejscowości i całych powiatów pod względem administracyjnym od ich naturalnego ośrodka ciążenia gospodarczego i kulturalnego powoduje rozszczepienie interesów ludności między dwa ośrodki narażając ją na osobne jazdy w dwu kierunkach, a władzy administracyjnej utrudnia ogarnięcie całości potrzeb tej ludności. Gdzie zaś węzły gospodarcze i kulturalne są dawne i uzasadnione, przejście do nowego ośrodka jest trudne i możliwe w ogóle tylko wtedy, jeśli nowe centrum administracyjne jest większe lub żywotniejsze od dawnego. Kalisz, leżący między Łodzią a Poznaniem, może ciążenie swoje pod wielu względami stopniowo skierować do Poznania, trudniej będzie Włocławkowi zmienić Warszawę na Toruń, choć nieco jest mu tam bliżej, a Skierniewice i Łowicz napewno nie odsuną się od stolicy na rzecz Łodzi.

Nic na razie nie wiadomo, jakie jeszcze i kiedy nastąpią dalsze zmiany granic wojewódzkich a mianowicie na wschodzie i południu. Z projektów podnoszonych w komisji usprawnienia administracji, która pracowała najintensywniej w latach 1929 i 1930, najwięcej uznania znalazły propozycje zniesienia woj. nowogródzkiego z podziałem między woj. krakowskie, łódzkie i lubelskie. Zagadnienie granic województw wypłynąć musi przy kwestii samorządu wojewódzkiego, który istnieje dziś tylko w województwach zachodnich, a potrzeba jego, wprost nieodzowność, staje się w reszcie państwa coraz więcej paląca. Oczywiście samorząd ten nie mógł by mieć tego samego ustroju i zakresu działania na obszarze całego państwa — ze względu na znaczne różnice gospodarcze, kulturalne i natężenia myśli państwowej.

Dobrze by było wznowić zainteresowanie w tych żywotnych, a nierozwiązanych dotychczas zagadnieniach.

Dalszy rozkład „Ozonu"

Jak informują pisma warszawskie, tarcia w „Ozonie" nie ustają nadal. Po rozdźwiękach na terenie województwa białostockiego przyszła kolej na województwo poleskie. Mianowicie przy wyborach do poleskiej rady wojewódzkiej „Ozonu" „nastąpiło ostre starcie między „naprawiaczami" i ich przeciwnikami. Do rady wybrano wyłącznie przeciwników „Naprawy", w dodatku znaczną większością. Wobec tego „naprawiacze" z sen. Piotrem Olewińskim, opuścili salę obrad."

Tabela loterii

9 dzień ciągnienia 4-ej klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 126145
25.000 zł. 57086 151254
15.000 zł.: 119713
10.000 zł.: 57438 129219
5.000 zł.: 31495 54631 60128 77878 112268 151321
2.000 zł:. 4929 5879 7522 12451 14037 20847 45811 40383 63980 86451 110474 115268 145445 154919
1.000 zł.: 15961 27794 30266 43461 47877 54113 54649 56147 57438 87787 94823 91245 96011 101504 101408 114126 115742 123508 125468 141149 155137

Wygrane po 250 zł.

195 219 56 382 425 520 630 776
612 39 708 30 34 98 90 843 51 86
216 62 97 316 413 51 552 60 68
66 718 727 823 3057 97 102 14
656 850 2084 223 392 491 97 507
815 28 63 1142 96 218 73 381 525
920 40 4184 255 313 663 907 5109
28 57 255 369 99 486 625 919 6183
280 464 708 895 97 7014 122 63
274 307 642 532 68 729 68 807 69
92 8134 201 18 323 39 610 741 910
12 9014 62 282 318 483 549 77 670
10014 35 82 170 302 483 685 709
836 40 88 11311 39 52 652 763 54
874 87 12143 224 449 708 47 815
91 949 60 62 92 13078 107 15 301
505 741 90 989 14120 53 69 684
860.

15020 394 480 525 864 914 4 80
57 16168 253 92 304 10 425 640
43 717 804 11 909 17293 503 665
709 827 934 18048 556 487 703
944 84 19053 331 608 79 888 926
56 20071 271 84 380 424 623 89
746 963 21079 115 45 93 304 409
653 732 36 951 97 22030 138 81
206 7 66 457 755 62 861 931 23013
66 73 88 125 32 208 305 85 425
31 556 66 676 83 774 836 958 72
24005 267 305 95 431 25 556 66
699 914 39 25097 171 435 419 69
555 89 689 811 59 87 26042 138
336 415 43 920 27141 46 241 441
643 733 88 848 920 61 28036 73
102 221 323 44 64 568 845 959
29006 157 416 17 69 531 688 759
65 921 30117 19 33 77 269 73 311
562 78 66 87 715 94 809 31030 185
229 94 517 97 603 10 750 806 907
6 12 55 32187 277 391 421 526 612
48 900.

33187 200 678 34093 196 240 319
453 61 698 9 715 880 96 991 35016
70 4 80 115 241 56 65 9 384 571 740
3 65 919 36195 259 319 43 492 534
627 88 741 802 86 37165 200 337 93
423 615 889 935 38002 78 106 242
378 406 561 75 758 870 912 22 39049
50 107 516 827 40193 7 350 411 659
731 59 822 3 72 905 41074 131 83
207 391 433 50 69 621 6 78 911 42054
266 630 5 805 39 78 43094 185 303
415 49 618 706 65 867 913 44070 91
127 91 354 97 433 649 75 838 51 2
6 917 70 45065 145 246 98 385 503
6 804 27 46019 371 404 38 57 47034
80 247 372 501 25 50 79 644 829 69
968 48059 133 330 409 63 628 741
806 45 60 95 952 72 89 49015 51 289
534 636 765 827 78 310 28 83 50080
223 350 300 99 806 50 95 997 51103
72 91 207 20 33 393 568606 52040
109 58 60 235 469 615 871 996 53078
131 315 457 557 624 6 54165 79 201
62 93 383 450 683 730 55363 95 536
63 7 718 823 88 56104 46 86 474
551 657 70 814 964 57030 5 423 752
851 9 58205 52 336 511 638 826 9 52
7 952 59005 34 109 37 364 18 723
36 73 818 88 986 60024 81 194 260
93 478 07 63 5 703 25 93 950 97
61027 34 60 111 355 99 514 20 811
32 927 44 67 99 62043 74 277 85 362
443 87 518 34 71 762 975 63007 84
114 233 49 311 650 64091 4 143 5
236 74 93 355 469 655 700 9 62 808
95 95 7

65138 99 213 23 55 339 42 449 626
865 915 82 66125 243 63 78 323 24
36 91 491 667 767 926 77 67309 518
77 84 93 607 774 96 822 75 961 68476
85 99 547 67 85 795 931 46 69071 193
287 370 413 765 75 835 916 70073
96 126 303 42 506 37 601 87 93 954
70 71039 61 153 232 39 98 386 443
531 96 642 74 706 68 884 985 72338
406 535 678 820 944 60 73141 54 76
05 279 99 342 56 462 577 657 788
819 59 73 902 69 74353 87 464 597
643 97 735 78 854 953 75063 176 210
57 347 428 559 647 87 704 21 72 843
921

76212 419 56 551 639 87 700 803
77179 292 341 430 89 560 72 666 706
803 937 78214 332 457 518 61 620
707 88 852 931 39 62 79106 231 51
341 69 424 42 82 513 640 709 926
80075 116 218 300 80 414 40 42 57
617 41 892 81211 32 98 495 795 802
21 957 82201 69 355 83 407 749 944
83 83102 12 28 41 392 509607 13 17
80 826 943 64 97 84010 42 248 342 52
438 45 527 44 650 838 59 85134 77
206 357 58 495 936 86002 100 14 74
229 30 40 64 344 64 75 441 667 71
845 87080 83 114 45 68 245 392 481
570 694 824 84 913 88082 127 300
43 60 69 79 448 635 73 852 920 89099
145 57 580 668 991 90049 284 74 89
314 408 59 62 959 87 68 91209 317
48 471 570 624 85 716 987 92020
154 301 556 66 642 84 713 46 887
921 93012 100 46 219 29 64 363 440
507 46 628 742 63 822 94084 173
331 65 66 471 565 658 772 95033
351 86 605 905 37 52 96011 43 90 159
75 79 316 35 575 621 84 816 23
902 86

97164 242 95 306 17 454 642 50
66 904 19 98244 59 343 57 81 450 850
61 69 99194 224 322 100002 157 99
684 841 101284 87 598 727 810 968
79 102064 85 146 75 237 369 403 99
75 5832 46 103189 261 309 57 67 85
488 93 651 94 726 46 824 39 92 963
104468 82 501 655 105226 351 538 68
803 40 79 106039 156 253 54 59 354
436 62 80 514 610 16 82 867 923 90
107043 63 161 391 495 765 93 809
108020 60 70 103 10 30 537 43 60 67
873 905 41 63 109103 282 354 489
705 850 110050 72 75 87 103 379 588
96 776 869 962 111055 60 93 191 218
83 375 409 560 87 617 866 96 948 63
64 112009 189 98 209 21 336 512 665
67 843 113355 497 500 81 723 936 76
59 114005 77 110 27 280 463 521
686 704 56 861 115106 520 36 62 632
62 57 897 919 94 116023 125 259 412
535 56 656 70 761 86282 906 117008
82 97 130 37 250 399 456 550 734 811
937 82 118018 268 409 513 66 769 79
811 75 119001 47 418 24 62 557 632
733 56 800 907 120037 87 446 51 71
508 55 95 98 663 717 852 65 928 77
121052 117 247 83 321 647 798 979 89
92 122006 37 56 155 221 403 49 526
36 60 784 863 961 123068 82 363 557
99 670 742 867 99 990 124021 125076
119 283 316 61 407 607 32 820 909 4
126059 158 66 70 17 274 301 489 545
734 35 967 127220 36 58 80 128188 94
337 38 405 50 517 78 80 621 925 87.

129081 125 235 479 91 799 816
907 87 130066 199 25 391 667 709
97 131009 21 2 48 242 307 12 551
613 59 742 66 803 69 132069 296
357 411 22 69 70 627 810 31 943
133147 78 80 504 731 86 134045
196 529 853 99 921 58 135008 38
266 79 532 75 87 617 92 819 35 67
74 136011 30 77 147 70 295 706
7 15 69 971 137009 17 283 354 65
795 889 970 138222 36 325 65 438
570 676 99 886 915 139368 590
668 710 20 66 893

140065 199 214 7 26 51 427 656
817 141106 264 77 326 84 97 443
78 642 63 801 4 39 51 969 142032
62 141 70 9 341 429 41 72 538 846
73 982 143180 375 510 625 715 70
955 144061 150 273 362 72 84 725
145069 306 417 43 639 59 710 57
877 941 146025 43 131 49 336 459
67 83 513 50 668 775 845 931
147034 47 74 89 116 278 94 460
536 749 807 906 96 14805 0 167
241 350 458 890 976 149034 40 257
328 484 518 23 84 603 81 768 950
66

150087 98 138 41 222 309 40 464
580 4 608 811 40 907 151065 71
119 543 67 609 26 85 850 936 75
152196 223 530 694 153051 453 593
4 814 908 64 154215 452 510 86
906 155001 310 402 515 92 428 818
59 961 156023 82 92 211 59 322
424 514 723 33 157095 171 90 223
71 5 370 563 829 158115 479 541
671 943 159523 30 65 86 632 798
844 65 941

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 132504.
25.000 zł.: 100450.
15.000 zł.: 42024.
10.000 zł.: 93566.
5.000 zł.: 9507 50180 67730 94578 127439 143144 144189.
2.000 zł.: 9921 33039 38554 40756 43365 66034 73781 86020 99830 12467 115627 126804 128292 128381 138471 155143.
1.000 zł.: 13192 19742 33775 35040 43057 58311 66225 71655 72201 75997 79146 81620 88051 91951 96363 98181 108331 108970 113247 113384 116096 118017 122982 124825 124865 142501.

Wygrane po 250 zł.

52 375 733 860 1134 450 518 70
687 790 2155 254 569 625 734 54 831
365 657 768 961 466 223 77 301 5134
285 443 78 619 778 853 923 67 6023
152 328 436 540 777 810 33 925 7018
370 690 700 60 81 838 9136 69 268
598 935 10193 789 929 11178 928
12032 498 605 8 30 13249 438 66 77
556 640 1 61 752 986 14038 326 83
470 540 87 840 15120 407 267 71 524
41 62 740 978 16017 131 459 526
967 17010 348 645 62 6 791 804
18511 19045 84 209 74 426

2007 46 58 675 7 935 21885 550
773 86 906 22299 419 578 778 977
23343 616 780 862 24027 134 84 318
632 55 802 35 25251 348 834 24222
568 914 27223 985 28002 318 37 72
509 78 87 831 29787 923 93 30066
462 529 623 31198 340 488 516 27
789 32129 544 636 798 9 33101 333
59 505 27 34022 154 211 48 87 35076
378 82 456 668 94 800 36160 437 817
37137 416 91 875 84 976 38013396
458 505 630 806 96 940 88 39091
210 460 601 928

40033 211 576 657 72 789 41250
404 42045 136 79 85 200 504 77 608
21 735 821 976 43179 351 707 894
44088 461 945 45575 44045 134 368
437 945 47001 382 93 402 44 711 9
29 48015 127 247 304 705 49100 79
252 322 55 605 95 50496 500 611 783
826 923 32 51136 40 7 343 470 573
903 96 52224 8 503 647 776 931
53044 344 418 48 73 693 974 92
54116 8 27 216 691 761 72 88 873 956
67 550022 95 613 53 74 968 54082
224 39 688 766 887 57105 366 570
636 68 99 715 58108 342 467 519 58
874 958 74 59365 689 724 9 34

60152 60 333 672 702 800 928
61289 638 709 941 8 86 62139 55 441
807 63144 251 92 585 824 946 64019
650 88 950 65007 28 46 127 61 580
613 98 64098 234 309 510 74 639 739
52 90 812 20 40 74 918 64 67128 294
335 430 679 68265 546 683 711 878
942 69010 420 79 82 512 932 70192
269 347 557 710 71601 53 722 931 40
72230 443 542 717 73384 318 542 655
830 981 74091 272 342 592 668 853
926 97 75101 338 507 671 77272 549
58 830 45 78071 93 874 79000 72 274
373 519 70

8012 309 557 611 5 902 81237 512
30 72 82048 141 533 4 718 67 937
83160 84015 359 590 861 85181 213
504 757 894 962 84024 10 254 425
43 672 811 61 87525 687 929 88011
83 8 175 452 674 950 89341 582 899
919 69 90041 249 376 681 943 91285
426 565 98 740 57 963 92006 11 168
321 99 415 706 864 93039 70 97 118
43 277 311 453 658 835 94169 89 486
514 702 801 33 95060 96185 215 83
325 561 644 714 827 97134 360 582
628 98046 57 299 507 22 968 81
99389 503 94 665 94 912

100133 271 406 772 101030 125 235
49 671 739 949 102209 474 728 980
103018 176 244 678 831 905 7 11 69
104109 67 90 390 105027 324 57 737
106294 345 61 440 527 776 819 56
939 62 107442 924 108221 396 687
752 974 109306 663 725 47 110090
180 665 796 870 111027 79 112326
53 113099 146 54 384 5 424 685 773
8 847 969 114106 299 307 772 802 932
85 115039 749 845 61 116141 661 86
117035 128 85 249 78 841 54 118086
259 723 889 119184 91 392 472

120235 45 686 839 930 121115 34
259 608 98 727 923 98 122178 818
123163 310 40 449 54 653 124113 230
376 879 927 48 66 125038 96 116 310
613 968 76 126203 865 127396 515 30
703 74 960 128047 125 201 78 344
414 519 702 45 129010 183 130256
413 825 924 131319 43 475 545 73 890
996 132623 79 763 855 133278 319
680 998 134011 105 24 263 86 302 633
836 135022 68 254 375 427 136121
241 472 691 741 137066 190 313 37
531 954 93 138042 70 193 295 318
546 636 139405 592 777

140116 314 634 993 141317 82 784
5 142038 919 65 8 72 143080 182 201
739 901 20 144018 57 285 427 775
145042 799 956 146123 33 282 332
9 511 770 147031 159 286 343 79 461
729 47 148041 653 777 833 94 945
149204 15 358 526 776 150328 643
711 884 151104 35 99 521 69 152270
302 153128 548 6888 835 64 912 27
154414 904 79 155136 387 433 156006
238 56 342 872 90 976 157007 243
302 82 430 557 894 158163 250 9
311 87 790 907 46 159114 64 5 459
643 795

IV ciągnienie

Wygrane po 250 zł.

170 474 670 1226 52 1355 97 1461
1615 31 57 1939 2012 2136 2537 2695
2716 3058 3192 3669 3722 4 3878
3821 4249 4345 4413 23 96 4625 4772
5483 5682 5723 92 5801 94 6480 6776
7107 7769 8260 8316 8575 8645 8750
8950 97 9482 9675 9843 10132 791
875 944 11114 88 386 473 588 98 637
12045 171 348 460 599 957 13054
327 529 99 14048 313 560 2 15497
882 924 16269 93 321 38 889 17483
597 775 822 88 18298 477 633 50
891 19262 90 847 983

20113 351 538 665 801 21294 569
615 840 22012 161 218 89 457 97
521 605 13 23068 248 82 734 951 76
24408 769 942 25060 285 374 877
26031 3 268 338 458 502 27008 37
95 403 751 898 28027 333 434 955
29324 436 44 501 84 601 879 30161
208 506 20 31151 279 90 378 457 551
808 927 33337 93 798 801 923 34129
388 442 35223 325 412 59 653 896
36169 70 88 241 68 660 81 783 37336
437 514 672 38104 436 42 73 518 999
39199 320 92 431 732 890 976 40025
377 436 615 980 41264 71 317 721
42715 43139 317 718 44152 229 79
496 566 45004 29 55 70 376 883 46109
246 64 469 801 99 976 47186 343
741 874 933 48274 563 693 818 48274
563 49538 694 707

50113 224 333 957 51180 381 444
48 557 746 92 980 52025 188 442
98 563 641 53134 336 504 10 639 840
952 84 54476 559 82 640 719 55022
50 220 793 926 32 46 56141 469 509
826 57191 58515 959 59602 806 900
60229 697 854 61272 498 513 731 63
861 62021 374 63178 721 874 85 963
86 64140 226 37 453 599 65064 274
405 774 870 988 66306 473 777 67152
240 354 456 868 68361 643 69082 178
281 311 88 521 671 755 60 862 902
70114 538 90 641 837 86 71097 207
331 51 577 806 68 72054 428 619 796
73095 278 401 35 74211 347 436 72
584 605 74 728 63 995 75123 76007
820 89 77123 88 246 609 93 740 892
938 78339 489 678 958 79179 87 448
766 90 806 949 80036 95 448 80 81069
269 537 82030 438 63 608 760 808
83328 84172 83 569 699 776 840
85090 391 684 96 775 944 99 86023
156 225 34 90 351 89 464 646 730
94 813 87020 261 443 610 36 806
88107 402 89018 551 90013 329 864
91012 21 57 381 415 518 719 81 957
92003 82 437 916 93186 727 38 94117
669 95103 243 543 713 49 924 96031
521 616 23 894 950 97056 136 429
46 598 746 861 98076 92 421 547
751 824 988 99158 233 386 512 100404
542 94 925 101557 712 38 880
102238 455 103019 104204 480 571
722 105434 106027 479 928 107052
258 86 345 108399 779 982 109882
110155 392 927 111067 176 595
112045 78 158 276 96 797 822 113009
166 412 546 656 728 114461 679 764
830 942 115193 267 344 411 670 732
985 116322 562 600 17 776 117244
463 566 603 83 118464 92 658 705
88 932 119308 67 37 445 789 874
120082 83 207 330 540 798 900 121129
221 861 122296 327 55 75 509 915
123200 735 914 124352 97 414 609
793 125086 108 441 521 618 46 741
848 126029 618 750 886 970 127412
584 128006 697 811 48 991 129014
156 400 82 130057 478 526 131127
308 556 741 132013 64 487 828
133133 274 716 134190 481 562
135334 67 475 551 624 33 136043 74
784 803 137524 604 713 896 138190
273 561 920 48 74 139040 57 105
310 73 456 626 835 954 140154 237
55 389 409 31 791 983 141025 253
929 142627 782 895 143115 95 333
66 679 960 144090 103 334 36 413
646 791 833 927 145140 263 516 35
43 63 761 146146 430 76 795 802 90
147679 856 966 148194 473 538 633
769 149476 993 150065 425 765 929
151083 172 409 35 64 703 829 152148
204 153720 919 154476 86 793 984
155606 24 727 932 48 156081 420
157079 447 513 35 65 627 92 930
158607 24 99 731 58 159292 647 894

Tabelę loterii państwowej podajemy bez gwarancji

SPORT

Reprezentacja Polski przeciw Irlandii

Warszawa. — Kapitan sportowy PZPN p. Kałuża ustalił ostatecznie skład reprezentacji Polski przeciw Irlandii w dniu 22 bm. Skład ten przedstawia się jak następuje:

Madejski (Wisła); Gałecki (ŁKS) i Szczepaniak (Polonia); Góra (Cracovia), Nyc (Polonia) i Dytko (Dąb); Piec I (Naprzód), Piontek (AKS), Szerfke (Warta), Wilimowski i Wodarz (Ruch). Zapasowi: Brom (Ruch), Giemza (Ruch), Wasiewicz (Pogoń), Piec II (Naprzód) i Baran (Warszawianka).

Włochy pokonały w Mediolanie Belgię wobec przeszło 35 tys. widzów nadspodziewanie wysoko w stosunku 6:1 (2:1), wykazując doskonałą formę. Rezerwowa drużyna Włoch zwyciężyła w przedmeczu Luksemburg 4:0 (3:0).

Reprezentacja Węgier wygrała w Budapeszcie spotkanie z wicemistrzem ligi angielskiej Wolverhampton Wanderers 0:0.

Berlin pokonał w przedmeczu spotkania Aston Villa i Niemcy (wyłącznie gracze austriaccy), zakończonym jak donosiliśmy zwycięstwem Anglików w stosunku 3:2 — reprezentację Niemiec (bez graczy austriackich) niespodziewanie w stosunku 3:2 (1:2).

Automobilizm

Kontrolowanie dróg przez Automobilklub Wielkopolski. Na podstawie porozumienia z p. insp. Sawickim, komendantem woj. Policji Państwowej, Automobilklub Wielkopolski przeprowadza w ciągu miesiąca maja patrolowanie szos w celu zwalczania nieporządku na drogach.

O celowości tej akcji świadczy fakt, że w ciągu tygodnia nałożono ponad 100 doraźnych kar i doniesień, głównie na rowerzystów i woźniców.

Narciarstwo

Karpacka Komisja Śniegowa i Lawinowa. Pod egidą Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa powstała Karpacka Komisja Śniegowa i Lawinowa, do której zaproszono szereg wybitnych przedstawicieli z zainteresowanych sfer naukowych, turystycznych i narciarskich. Zadaniem Komisji będzie prowadzenie badań nad ośnieżeniem i tworzeniem się lawin na terenie Karpat. Na razie przebywa ona okres konsolidacji wewnętrznej oraz zbierania materiałów (kartograficznych, bibliograficznych itd.). Prace w terenie, które będą nosiły zarówno charakter teoretyczny — naukowy, jak praktyczny z zastosowaniem do narciarstwa i ratownictwa zimowego rozpocznie Komisja w następnym sezonie zimowym. Dotychczas w Polsce dawał się odczuć brak podobnej instytucji, które istnieją już od szeregu lat w innych większych krajach Europy zachodniej.

Piłka nożna

Rezerwa — Stradom 3:1. W niedzielę w Parku Sportowym rozegrane zostały zawody piłkarskie K. S. Rezerwa ze Stradomiem, które po dość ciekawej grze zakończyły się zwycięstwem Rezerwy w stosunku 3:1. W Rezerwie, która dobrze zadebiutowała w tym sezonie, należy wyróżnić Smorawskiego, Gladyszów i zdobywcę 2 bramek Wesołowskiego. Stradom jedyną bramkę zdobył z rzutu karnego. Sędziował p. Świderski z Częstochowy.

Z procesu korupcyjnego

Warszawa. (Tel. wł.) Wznowiono przewód w procesie korupcyjnym Michalski i Idzikowski. Proces toczy się przy drzwiach zamkniętych.

Rozważana jest aféra b. naczelnika urzędu skarbowego w Białymstoku Niesiobęckiego. Głównym świadkiem oskarżenia jest bogacz żydowski Izaak Pines, właściciel fabryki sukna w Białymstoku. (w)

Szlaban śmierci

Mor. Ostrawa. (PAT). W niedzielę wieczór wydarzył się na szosie Modrzyce — Berno Morawskie nieszczęśliwy wypadek motocyklowy, który pociągnął za sobą ofiary w ludziach.

Około godz. 21 wracało motocyklem do swego pułku, stacjonowanego w Mor. Krumłowie, dwu żołnierzy, którzy jadąc z dużą szybkością wpadli przez zamykającą się na przejeździe kolejowym zaporę wprost pod pociąg osobowy.

Ciała ich, wleczone na zderzakach lokomotywy, znaleziono w szczątkach wzdłuż toru na przestrzeni 40 m.

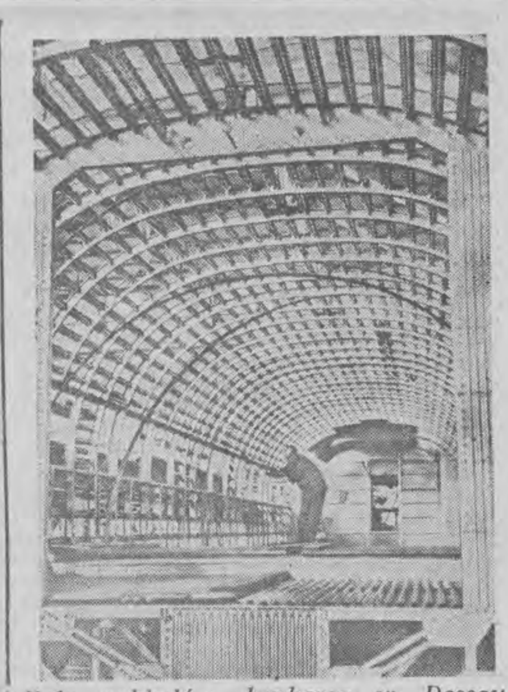
Orędzie J. E. Ks. Metropolity Sapiehy

na Synod Archidiecezji Krakowskiej, zwołany na dzień 20 i 21 września rb. do Krakowa

Na dzień 20 i 21 września rb. zwołany został do Krakowa Synod Archidiecezji Krakowskiej. Z tej racji J. E. Ks. Arcybiskup Metropolita krakowski, Adam Sapieha, wydał do duchowieństwa orędzie, w którym przypomina, że od czasu ostatniego Synodu Archidiecezji mija już 15 lat i że w tym okresie zaszło wiele wydarzeń w Kościele katolickim w Polsce, jak np. zawarty został konkordat pomiędzy Stolicą św. a rządem Rzplitej, powstała Akcja Katolicka, odbył się na Jasnej Górze pierwszy Synod Księży Biskupów Polski itd. Zadaniem Synodu krakowskiego będzie przede wszystkim zapoznanie się z uchwałami Synodu.

Stwierdzając w dalszym ciągu swego orędzia o tym, że życie katolickie w kraju w tym czasie parło naprzód, pogłębiło się J. E. ks. Arcybiskup Metropolita Sapieha stwierdza, że: „równolegle z tym postępem pogłębiania u duchowieństwa i wiernych życia religijnego, ze strony przeciwnej rozbrat, nie tylko z Kościołem katolickim, ale w ogóle z wszelką religią, w kraju naszym zrobił postępy. Wszelkiego rodzaju radykalizmy zaostrzyły się, a przede wszystkim demoralizacja coraz to szersze obejmuje kręgi. Dzięki Bogu, na wielu odcinkach przeszliśmy z defensywy w ofensywę, nie tylko bronimy posiadanych stanowisk, ale uderzamy tam, skąd zasadzki wychodzą, idziemy w rzeczy naprzód".

J. E. ks. Arcybiskup Metropolita, nawiązując następnie do wypadków, jakie obserwujemy w krajach ościennych, otwartej walki z Kościołem, stwierdza, że „musimy być czujnymi i przygotowanymi, gdyby i u nas do takiej rozgrywki przyjść miało". Mimo postępów, wiele jeszcze jest do zrobienia, wiele do uzupełnienia. Synod krakowski musi wejrzeć w dotychczasową pracę, zdać sobie sprawę, czy jest ona należycie prowadzona, co w niej trzeba naprawić, uzupełnić i dodać. Za losy Kościoła w pierwszym rzędzie jest odpowiedzialne duchowieństwo. Musi ono podnosić się w swym życiu i pracy, ażeby stało na wysokości swego wielkiego powołania, było godnym przewodnikiem i nauczycielem ludu wiernego. Gorąco musimy błagać miłosiernego Boga, by te owoce, jakich się spodziewamy Synod Archidiecezji Krakowskiej przyniósł.

Hala zakładów Junkersa w Dessau, gdzie obecnie buduje się największy niemiecki samolot

Niezwykła scena na kirkucie

„Wykupiliśmy weksle, nie przychodź już do nas"

Warszawa, 17. 5. — Na kirkut żydowski w Warszawie przybyli na grób ojca: Masza, Izrael i Jakub Grinwaldowie. Na grobie poczęli oni krzyczeć: „Wykupiliśmy weksle, nie przychodź już do nas".

Powstało oczywiście wielkie zbiegowisko. Okazało się, że młodzi Grinwaldowie sprawili przed dwoma laty swemu ojcu piękny pogrzeb, za który zapłacili gotówką oraz wekslami. Jeden z tych weksli nie został wykupiony. Wkrótce po tym w domu ich poczęły dziać się niesamowite rzeczy, „chodziły" krzesła, stoły, trzaskało coś w kominie. Zirytowało to do tego stopnia Grinwaldów, że zdecydowali się wykupić weksel. Po dokonaniu tego wiekopomnego czynu przybyli na cmentarz, gdzie w ten niezwykły sposób prosili ojca, aby ich już nie straszył.

Zbrodnicze podpalenie kościoła

Spłonął doszczętnie kościół parafialny w Sarnowie

Chełmno. — W Sarnowie, w powiecie chełmińskim, około godz. 2 w nocy jednocześnie cały kościół katolicki stanął w płomieniach. Ks. proboszcz Marcinkowski usiłował ratować Najświętszy Sakrament, jednak musiał skapitulować, ponieważ kościół groził zawaleniem się.

Mimo akcji połączonych straży pożarnych z okolicznych wsi nie udało się ognia opanować, zdołano jedynie uratować szaty liturgiczne i paramenty z zakrystii.

Ponieważ kościół stoi z dala od innych budynków, wykluczone jest powstanie pożaru od ognia. Zachodzi tu prawdopodobnie wypadek zbrodniczego podpalenia. Na miejsce pożaru zjechały władze śledcze. Cały kościół spłonął doszczętnie, straty wynoszą przeszło 100 tysięcy złotych.

KU CZCI ŚW. JOANNY D'ARC W ORLEANIE

Defilada samolotów nad pomnikiem Świętej

Umundurowanie oddziałów Obrony Narodowej

Warszawa. (Tel. wł.). Ministerstwo Spraw Wojskowych wydało rozporządzenie o jednolitym umundurowaniu ochotników z oddziałów Obrony Narodowej, którzy będą nosili rogatywki, a na naramiennikach munduru inicjały. (w)

Doc. Cywiński przewieziony do więzienia

Warszawa. (Tel. wł.). Ponieważ lekarz więzienny uznał stan zdrowia doc. Cywińskiego za polepszony, doc. Cywińskiego przewieziono do więzienia mokotowskiego, gdzie umieszczono go w celi samotnej. Doc. Cywiński podpisał nowe pełnomocnictwa dla adwokatów, którzy się do jego obrony zgłosili.

Obrony red. Zwierzyńskiego podjęło się trzech adwokatów. (w)

Zgon 113-letniej kobiety

Łuck. — W kolonii Krzemieniec, w powiecie łuckim, zmarła Anastazja Rubinowska, urodz. w r. 1825, a więc w chwili zgonu licząca 113 lat.

Staruszka umierała zupełnie przytomnie i udzieliła błogosławieństwa swemu 90-letniemu synowi, czterem wnukom, kilku prawnukom i kilkudziesięciu praprawnukom.

50 zł za kg truskawek

Warszawa, 17. 5. — W Warszawie ukazały się już w sprzedaży, w niewielkich co prawda ilościach, pierwsze w tym roku inspektowe truskawki w cenie 50 zł za kilogram, przeważnie nabywane do restauracyj i na przyjęcia oficjalne.

W tym roku wszelkie nowalie są z powodu panujących do ostatnich niemal dni chłodów bardzo spóźnione, dlatego stanowią wielką sensację i — co w związku z tym idzie — osiągają słone ceny.

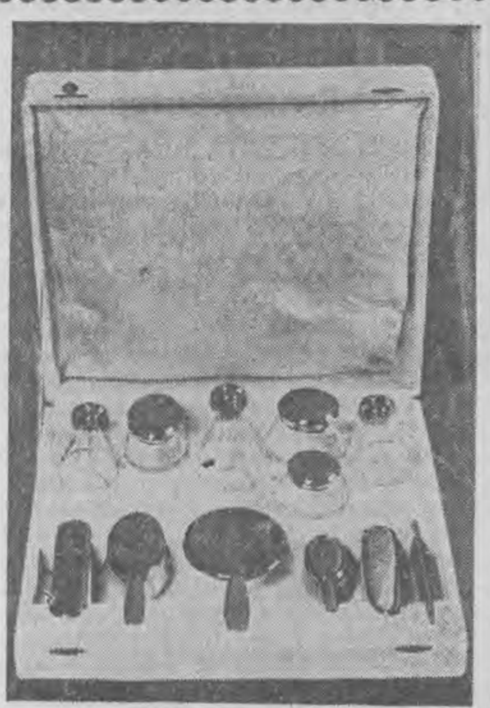
W roku bieżącym truskawki gruntowe dojrzeją z tych powodów znacznie później niż w poprzednich latach. (s)

„Za sabotaż w lecznictwie"

Warszawa. (Tel. wł.). Bratanek lekarza nadwornego ostatniego cara, Badmajew, został aresztowany za uprawianie sabotażu w lecznictwie.

Badmajew był organizatorem i dyrektorem wydziału komisariatu zdrowia, który zajmował się budową szpitali i szkoleniem lekarzy w Rosji Azjatyckiej. Według informacyj, personel mający szkolić lekarzy w Leningradzie, nie miał najmniejszego wykształcenia lekarskiego, składał się ze stolarzy, odźwiernych, kułaków itd.

Aresztowany Badmajew jest kuzynem cieszącego się dużym powodzeniem lekarza tegoż nazwiska w Warszawie. (w)

Podarki króla Belgów dla księżniczki Beatryczy holenderskiej z okazji jej chrztu

Nie mogła znieść plotek i powiesiła się

Niezwykły dramat w mieszkaniu pracownika kopalni „Lech" w Nowej Wsi — Nieszczęśliwa kobieta zadała sobie 150 ran żyletką

Katowice. (AJS). W niezwykle makabrycznych okolicznościach rozstała się w poniedziałek nad ranem z życiem, 41-letnia Marta Ackermannowa z Nowej Wsi, żona pracownika kopalni „Lech", 67-letniego Ackermana.

Wstała ona bardzo wcześnie, nim przebudził się jej mąż, idący do pracy na kopalni na godzinę 6-tą i zabrawszy jego nożyk do golenia zadała sobie zgórą 150 mniejszych i większych ran po rękach i nogach. Ponieważ żadna z tych ran nie była groźna, spowodowały one tylko silny upływ krwi, Ackermannowa, jak wskazują ślady, zamierzała wyskoczyć z okna położonego na 3 piętrze mieszkania. Ponieważ okna wychodzą na ulicę, Ackermannowa nie chciała widocznie być widzianą przez sąsiadów wobec czego odstąpiła od tego zamiaru i tylko obmyła się i prowizorycznie postarała się zetrzeć strugi krwi w mieszkaniu, po czym powiesiła się na sznurze od bielizny na haku za wysokim lustrem konsolki w pokoju przylegającym do pokoju, w którym spał jej mąż.

Kiedy Ackermann się obudził zobaczył ku swemu zdziwieniu że żony już nie ma w łóżku. Początkowo sądził, że wyszła gdzieś na chwilę, ale kiedy zaczęło się to przeciągać, począł jej szukać a zauważywszy ślady krwi, domyślił się nieszczęścia. Pozostawiony przez żonę list, wyjaśnił mu wszystko do reszty.

W liście tym tragicznie zmarła napisała do męża, że nie mogąc znieść pomawiania jej przez złe języki o rzekomo niemoralne prowadzenie się, co nie było prawdą, rozstaje się z życiem. Ackermann znalazł w końcu zwłoki żony wiszące za lustrem i wezwał lekarze w 4 godziny po wypadku zmarł

Początkowo wydawało się, że w tych okolicznościach samobójstwo jest wykluczone i Ackermanna zatrzymano. Okazało się jednak ponad wszelką wątpliwość, że Ackermannowa poniosła śmierć z własnej ręki, wobec czego Ackermanna zwolniono. Na miejsce tragicznego dramatu przybył sędzia śledczy S. O. dr Zdankiewicz z Katowic, który przeprowadził wstępne dochodzenia. Prokurator wydał mężowi już zezwolenie na pochowanie zwłok.

Tragiczny ten dramat wywołał w Nowej Wsi olbrzymie poruszenie. Ackermannowa żyli nader przykładnie.

KRONIKA PABIANIC

„Dzień chorych". Tegoroczny „Dzień chorych" w parafii św. Mateusza odbędzie się w drugie święto Zielonych Świąt. — Chorych uprasza się zgłaszać do kancelarii tejże parafii.

Pierwsza Komunia św. W roku bież. dzieci parafii św. Mateusza przystąpią do pierwszej Komunii św. w pierwszy dzień Zielonych Świąt.

Akademia przeciwgruźlicza. W niedzielę ub. w południe w sali Kina Oświatowego została urządzona przez Komitet Przeciwgruźliczy akademia z następującym programem: wygłoszono odpowiedni odczyt o gruźlicy, wystawiono inscenizację pt. „Żywioły radości i życia" oraz wykonano stosowne pieśni.

Bal w Domu Katolickim. W niedzielę, dnia 22 bm. w sali Domu Katolickiego przy ul. Ks. Piotra Skargi odbędzie się bal maturzystek i maturzystów. Dziwna rzecz, że na urządzenie przez Stronnictwo Narodowe akademii żałobnej ku czci zamordowanego przez komunistę śp. ks. Streicha sali odmówiono, motywując tym, iż sala Domu Katolickiego służy dla stowarzyszeń Akcji Katolickiej, a obecnie urządza się nawet bal w tej sali i niedawno temu jedno z świeckich towarzystw śpiewaczych urządziło w tejże sali swój występ śpiewaczy.

Pierwsza wycieczka K. S. M. Kat. Stowarzyszenie Młodzieży żeńskiej i męskiej parafii NMP. urządziło w niedzielę ub. w towarzystwie swego asystenta pierwszą wycieczkę do pobliskiej Dąbrowy.

Tegoroczne maturzystki. W Gimnazjum Żeńskim im. Królowej Jadwigi w Pabianicach uzyskały w bież. roku świadectwa dojrzałości następujące uczennice: Adaszewska A., Balcerzyk H., Baranowska Stef., Berlikowska M., Bolechowska I., Debcyk Al., Gettler H., Kałużka Z., Klich Er., Klimkowska Eug., Kołodziejczyk R., Łukomska Ł., Małecka Zw., Murczkiewicz Ir., Sajda D., Styss A., Urbach B., Tkaczyńska H., Szymczyk A. i Zagórowska Cz.

KRONIKA ZGIERZA

Rozszerzenie robót. W poniedziałek, dn. 16 bm. na robotach sezonowych miejskich zatrudniona została nowa grupa bezrobotnych w liczbie 40 osób.

Święto pracownika katolickiego. W niedzielę, dn. 15 bm. odbyło się w Zgierzu święto pracownika katolickiego. O godz. 10 odprawione zostało uroczyste nabożeństwo, przy czym kazanie okolicznościowe wygłosił proboszcz ks. prof. A. Roszkowski. Wieczorem w sali szkoły powszechnej przy ul. Pierackiego odbyła się uroczysta akademia, na której dłuższe przemówienie wygłosił zasłużony działacz Akcji Katolickiej inż. R. Twores.

KRONIKA ŁASKU

Pożar. Dnia 13 bm. we wsi Kopyść pod Łaskiem z niewiadomych przyczyn powstał pożar, który strawił 3 stodoły, 3 szopy, 2 chlewy oraz narzędzia rolnicze. Straty obliczono w przybliżeniu na 12 tys. złotych.

Zamach samobójczy. Janina Grondek, zamieszkała we wsi Podłaszcze, usiłowała popełnić samobójstwo przez wypicie kwasu solnego. Dzięki wczesnym zabiegom lekarskim samobójczynię zdołano uratować.

KRONIKA TOMASZOWA

Noworodek w bramie domu. W bramie domu przy ul. Kościuszki 14 znaleziono podrzuconego noworodka. Dziecko umieszczono w szpitalu miejskim. Dochodzenie ustaliło, że matką dziecka jest niejaka Maria Rakowska, która wyjechała z Tomaszowa w niewiadomym kierunku.

Wapnem wypalił oko rówieśnikowi. W osadzie Będków pod Tomaszowem 14-letni J. Grzybczyński w czasie sprzeczki z 12-letnim W. Wiktorowskim oblał tego ostatniego lasowanym wapnem. Skutki tego czynu były tragiczne, gdyż wapno wypaliło Wiktorowskiemu oko.

20 tysięcy złotych na pomiary miasta. Komitet urbanistyczny przy Polskim Banku Komunalnym w Warszawie przydzielił dla Tomaszowa pożyczkę w wysokości 20 tys. zł na dalsze pomiary miasta.

Budowa gmachu spółdzielni spożywców. Zarząd Spółdzielni Spożywców w Będkowie pod Tomaszowem przystąpił do budowy własnego okazałego gmachu kosztem 100 tys. złotych. Wspomniana spółdzielnia rozwija się pomyślnie i zaopatruje ludność wiejską powiatów brzezińskiego i piotrkowskiego w artykuły codziennego użytku oraz w sprzęt rolniczy, nawozy sztuczne itp.

KRONIKA SIERADZA

Z targu do więzienia. Józef Maciaszek z Błaszek podczas targu w Sieradzu skradł wieśniaczce pieniądze zawinięte w chusteczkę. Schwycony na gorącym uczynku Maciaszek powędrował do więzienia.

Społeczeństwo protestuje. Na dzień 6 czerwca „Wiciowcy" mają zamiar urządzić zjazd na łąkach miejskich pod Sieradzem. Społeczeństwo miejscowe wyraziło energiczny sprzeciw przeciwko niszczeniu pastwiska. W celu niedopuszczenia do zebrania „wiciowców" na łąkach miejskich udała się delegacja obywateli do Starostwa.

Z życia straży pożarnej na wsi. W dniu 15 bm. podczas odpustu św. Zofii w parafii Godynice, trzy oddziały straży pożarnej ze Starych Godynic i Czartorii urządziły sprzedaż „kwiatka" na cele straży.

Dwaj robotnicy żywcem zasypani

Tragiczny wypadek przy pracach kanalizacyjnych

Łódź, 17. 5. — Dnia 17 bm. w godzinach południowych na posesji Ulankiewicza przy ulicy Żmudzkiej 2 zdarzyła się katastrofa przy prowadzeniu budowy przyłączenia kanalizacyjnego.

Roboty prowadziło przedsiębiorstwo Jana Sieradzkiego z Konstantynowa. Starszy robotnik kanalizacyjny przyjął wykonanie robót tańszym sposobem i prowadził je przeto prymitywnie i oszczędnościowo. Przy robotach zatrudnieni byli robotnicy 20-letni Kazimierz i 20-letni Edward, bracia Ciechańscy, mieszkańcy wsi Lichesz pod Łodzią. Niezabezpieczone dokładnie brzegi wykopu zawaliły się w chwili, gdy obaj Ciechańscy znajdowali się w kilkumetrowym dole, zasypując obu.

Gdy przystąpiono do prac nad odkopaniem zasypanych, wydobyto po kilkunastu minutach Edwarda Ciechańskiego, który jeszcze żył i odwieziony został w stanie agonii do szpitala. Kazimierz Ciechański, który pracował głębiej, odkopany został później, lecz już martwy.

Na miejsce wypadku przybyli przedstawiciele władz i zarządzili dochodzenie. Sieradzkiego zatrzymano do czasu wyjaśnienia sprawy.

Międzyn. mafia socjalistyczno-żydowska atakuje rządy polskie

Charakterystyczny proces żony b. radnego PPS-u komunisty Zdziechowskiego przed Sądem Grodzkim w Łodzi

Łódź, 16. 5. — Przed Sądem Grodzkim w Łodzi odpowiadała 34-letnia Helena Zdziechowska, żona byłego radnego socjalistycznego, skazanego za komunizm na 5 lat więzienia, oraz 42-letni Kazimierz Bugaj, robotnik fabryki Biederman przy ulicy Kilińskiego 3.

Oboje są oskarżeni z art. 170 k. k. o rozszerzanie wieści, mogących wywołać niepokój publiczny, oraz z art. 127 k. k., tj. o publiczne znieważenie sądów R. P.

Gdy w ubiegłym roku wyrok, skazujący Zdziechowskiego na 5 lat więzienia, uprawomocnił się po zatwierdzeniu przez Sąd Apelacyjny w Warszawie, międzynarodowe organizacje II i III międzynarodówki podjęły akcję, by doprowadzić do rewizji procesu. M. i. kongres federacji związków zawodowych okręgu paryskiego podjął uchwałę, ostro krytykującą sądy polskie, wyrażającą protest i żądanie niezwłocznego uwolnienia Zdziechowskiego i zarządzenia rewizji procesu.

Postanowiono wydać specjalną ulotkę, która zawierała treść uchwały oraz fotografię Zdziechowskiego. Ulotka dla celów propagandowych miała być szeroko kolportowana, a ewentualny wpływ ze sprzedaży miał pójść na rzecz Zdziechowskiej. W nielegalnej drodze ulotka dostała się w dużej ilości do Polski.

Władze zwróciły uwagę, że na terenie fabryki Biedermana robotnik Bugaj sprzedaje ulotki po 25 groszy za sztukę. Zarządzono dnia 18 stycznia rb. rewizję w mieszkaniu Bugaja przy ulicy Franciszkańskiej 29 i znaleziono jedną ulotkę. Bugaj przyznał się, że sprzedawał ulotki, które dostarczała mu Zdziechowska, a pieniądze przeznaczał dla niej.

W wyniku dochodzenia oboje w dniu wczorajszym stanęli przed Sądem Grodzkim w Łodzi. Obronę wnosili dwaj przywódcy PPS w Łodzi, adw. Żydzi Loos i Hartman.

W dniu wczorajszym Sąd Grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy ogłosił wyrok, na mocy którego 34-letnia Helena Zdziechowska oraz 42-letni Kazimierz Bugaj skazani zostali za nielegalne kolportowanie ulotek, zniesławiających sądy polskie, z artykułu 127 i 170 kk. każde na 2 miesiące aresztu i 20 zł grzywny z zawieszeniem wykonania kary.

Spłonęła cała wieś

22 zagrody padły pastwą płomieni — Jedna osoba poniosła śmierć

Piotrków, 17. 5. — W dniu 15 bm. spłonęła w pow. piotrkowskim wieś Kamienna gminy Paźniewice. Pożar powstał w stodole włościanina Bolesława Wojtani. Ogień szybko przerzuciwszy się na sąsiednie budynki w krótce ogarnął całą wieś.

Pastwą szalejącego pożaru padły 22 zagrody włościańskie. W płomieniach zginęła jedna osoba, kobieta, której nazwiska nie ustalono.

Pożar strawił cały dobytek nieruchomy rolników. Straty sięgają 30 tysięcy złotych. Przyczyny pożaru nie ustalono.

Porwana Żydówka przyjęła chrzest

Romantyczna historia w Zgierzu nadal absorbuje umysły mieszkańców

Zgierz, 17. 5. — W niedzielę, dnia 15 bm. o godz. 12 podczas nabożeństwa sumowego w kościele parafialnym św. Katarzyny w Zgierzu, głośna bohaterka porwania Żydówka Henryka Zylbersteinówna przyjęła chrzest święty. Jak już donosiliśmy Zylbersteinówna zakochała się w chrześcijaninie Jerzym Rybickim i postanowiła zmienić wyznanie by móc się połączyć z narzeczonym węzłem małżeńskim.

Ten właśnie zamiar był przyczyną porwania młodej Żydówki inspirowanego przez jej ojca Jakuba Zylbersteina, aby Henryce uniemożliwić przyjęcie chrztu. Zylbersteinówna po odnalezieniu jej przez władze śledcze w Łodzi przy ul. Zgierskiej 34, powróciła do Zgierza i zamieszkała w domu rodziców swego narzeczonego czyniąc przygotowania do przyjęcia chrztu świętego.

Rodzina Zylbersteinówny i całe jej dawniejsze otoczenie nie szczędziło starań i wysiłków aby odwleść ją od zamiaru przyjęcia chrztu. Wywiązała się dosłownie zażarta walka o duszę młodej dziewczyny. Pomijając już starania rodziny Zylbersteinówny, wystąpiła również na widownię gmina żydowska, która posunęła się nawet do tego, że ofiarowała Rybickiemu wysoki okup w postaci wybudowania kina lub większej ilości gotówki za zerwanie z Zylbersteinówną. Usiłowania jednak Żydów spełzły na niczym.

Sakramentu chrztu św. udzielił Zylbersteinównie proboszcz parafii św. Katarzyny ks. prof. dr Antoni Roszkowski. Uroczystość zaślubin narzeczonych odbędzie się w najbliższych dniach w kościele parafialnym.

Należy zaznaczyć, że w czasie kiedy Zylbersteinówna jechała do kościoła, aby przyjąć chrzest, Żydzi na jej widok momentalnie kryli się po bramach domów.

Proces o nadużycia w Urzędzie Skarbowym

Sąd skazał głównego oskarżon. Bucowa na 2 lata więzienia

Łódź, 17. 5. — W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Łodzi rozpoznawał sprawę o nadużycia w VI Urzędzie Skarbowym w Łodzi. Jako oskarżeni zasiedli 36-letni Henryk Bucow były referendarz tego urzędu, 32-letni Czesław Olszewski, referent tego urzędu oraz 38-letni Reinhold Richter, dyrektor zakładów włókienniczych Józefa Richtera, ulica Skorupki 19.

Firma Richter była winna na rzecz skarbu państwa około 1 miliona złotych, zaległych podatków. Znajdowała się w upadłości, a maszyny zajęto za podatki. W czerwcu 1937 roku Richter zwrócił się podaniem do VI Urzędu Skarbowego o zwolnienie niektórych maszyn spod sekwestru, by sprzedać je z wolnej ręki, uzyskać lepszą cenę i zapłacić część rat zaległych. Następnego dnia telefonicznie zwrócił się do Richtera Bucow. Spotkali się w cukierni, przy czym Bucow zaproponował, że za 2 000 złotych wyrobi zezwolenie na sprzedaż maszyn. Pieniądze otrzymał w ratach oraz drugie w kilku tygodniach.

W ten sam sposób po uprzednim podaniu Richter zwolnił drugą część maszyn spod sekwestru, za co pobrał 4 i pół tysiąca złotych. Łącznie Richter wpłacił Bucowowi 10 500 złotych na poczet załatwienia wszelkich spraw i na poczet rat.

Z tych pieniędzy Bucow wpłacił do kasy skarbowej 3 500 zł a 7 000 zł zabrał na swoje potrzeby. Olszewski znów na podaniu Richtera napisał fałszywie że rata została wpłacona, gdy w rzeczywistości nie została wniesiona. Jak się okazało na przewodzie sądowym Richter uzyskałby zwolnienie maszyn spod sekwestru normalnie bez pośrednictwa Bucowa, gdyż leżało to w interesie skarbu państwa dla uzyskania większej sumy sprzedażnej, i zapłacenia więcej skarbowi państwa.

Sąd Okręgowy po naradzie skazał Bucowa na 2 lata więzienia, Olszewskiego na 7 miesięcy więzienia. Richter zaś został uniewinniony z braku cech przestępstwa.

KRONIKA PIOTRKOWA

Kino „Czary" — „Szesnastolatka".
Kino „Roma" — „Lekkoduch".

„Majówka" narodowców. W dniu 15 bm. Koło Stron. Narod. w Piotrkowie przy ul. Nowej zorganizowało zabawę ogrodową (majówkę). Młodzież narodowa pod okiem rodziców bawiła się ochoczo do późnego wieczora.

Stypendia dla niezamożnych uczniów. Wydział Powiatowy w Piotrkowie przeznaczył pewną kwotę (1500 zł) na stypendia dla niezamożnych uczniów z powiatu. Stypendia w granicach od 100 do 200 zł, przeznaczono dla 6 studentów szkół wyższych, 12 uczniów szkół średnich zawodowych, 7 uczniów szkół średnich ogólnokształcących i dla 3 uczniów uniwersytetów ludowych.

Piotrkowscy kupcy na Jasnej Górze. W ogólnopolskiej manifestacji kupiectwa chrześcijańskiego Piotrków był bardzo licznie reprezentowany. Oto pod kierownictwem prezesa p. Banaszewskiego i sekretarza p. J. Frąckiewicza z Piotrkowa wyjechało do Częstochowy około 80 osób ze sfer miejscowego kupiectwa.

10 lat za napad rabunkowy

Łódź, 17. 5. — W nocy na 15 marca rb. na szosie między Aleksandrowem a Poddębicami notowani już w kartotekach policyjnych bandyci Adam Stasiak i Jan Trzeciak zamieszkali w Kałach, uzbrojeni w siekiery i noże napadli na powracającego z targu z Łodzi mieszkańca wsi Śnieżyce powiatu tureckiego, Władysława Bartkiewicza, grożąc mu zabójstwem jeśli nie da okupu.

Obaj bandyci zasiedli na ławie oskarżonych w Sądzie Grodzkim w Łodzi, który skazał Stasiaka na 10 lat a Trzeciaka na trzy lata więzienia.

Groźny pożar

Pabianice, 17. 5. — W sobotę ub. we wsi Ldzań, gmina Dobroń pod Pabianicami, wybuchł w zabudowaniach gospodarza Sobczaka wskutek nieostrożności pożar.

Ogień rozszerzył się z taką szybkością, że już w krótkim czasie przeniósł się na sąsiednie zagrody. Pastwą płomieni padło 12 zagród, w tym około 40 zabudowań z inwentarzem żywym i martwym. Straty oblicza się na około 120 tys. zł.

Na miejsce pożaru zjechało się około 20 wiejskich straży i OSP z Pabianic, jednakże wskutek szybkiego wyczerpania bliżej znajdującej się wody akcja ratownicza była utrudniona.

Ofiarą ognia o mało co nie padła znajdująca się w budynku umysłowo chora, którą w ostatniej chwili uratował jeden z biorących udział w akcji ratowniczej, p. Ulas L. z Pabianic.

Maj
18
Środa

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Eryk kr., Feliks
Czwartek: Piotr Cel.
Kalendarz słowiański
Środa: Wczesław
Czwartek: Krzesomysł
Słońca: wschód 3,54
zachód 19,45
Długość dnia 15 g. 51 min.
Księżyca: wschód 23.04
zachód 7,01
Faza: 4 dzień po pełni

Adres redakcji i administracji w Łodzi

Piotrkowska 91

tel. 173-55

NOCNY DYŻUR APTEK

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: Kon i S-ka (Żyd) pl. Kościelny 8, Charemza Pomorska 12, Wagner i S-ka, Piotrkowska 67, Zajączkiewicz i S-ka, Żeromskiego 37, Gorczycki, Przejazd 59 Epsztajn (Żyd), Piotrkowska 225 Szymański, Przędzalniana 75.

TELEFONY

Pogotowie miejskie 102-90.
Pogotowie P. C. K. 102-40.
Pogotowie Ubezpieczalni 208-10.
Pogotowie lekarzy chrześcijan 111-18.

TEATRY

Teatr Polski — „Gwałtu co się dzieje".

KINA

Capitol — „Pani Walewska".
Corso — „Tajemnicze promienie" i „Morderczyni na olimpiadzie".
Ikar — „Yoshiwara".
Metro — „Dzień na wyścigach"
Mimoza — „Pieśń skazańca" i „Cygańskie dziewczę".
Oświatowy-Słońce — „Flip i Flap jako jej obrońcy" i „Dom nr 57".
Palace — „Linia Maginota".
Przedwiośnie — „Moje szczęście to Ty".
Rialto — „Dziewczyna szuka miłości".
Stylowy — „Stradivari".

Z ŻYCIA ORGANIZACYJ

KOMUNIKAT „PRACY POLSKIEJ". Przypominamy wszystkim członkom, że w czwartek, dnia 19 maja rb. o godz. 19 odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Bandurskiego 9-11, „Czwartek rozrywkowy", na który zaprasza Zarząd Okręgowy Zjedn. Zawodowego „Praca Polska" w Łodzi.

KRONIKA MIEJSCOWA

Usuwanie obór ze śródmieścia. Jeszcze w ub. roku Starostwo Grodzkie wydało zarządzenie normujące kwestię usuwania obór ze śródmieścia. W wielu wypadkach jednak właściciele ukrywają swe obory. Tak np. ostatnio na posesji przy ul. Śródmiejskiej 83, na skutek skargi okolicznych mieszkańców, władze sanitarne przeprowadziły kontrolę i ustaliły, że nadal znajduje się obora mieszcząca 12 krów. Oborę niezwłocznie usunięto poza granice miasta.

W jaki sposób „robi się" majątki. Lajb Fajngold, właściciel szarparni przy ul. 11 Listopada 122 wystąpił do Sądu Handlowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania układowego. Fajngold wskazuje, że wskutek wahań na rynku odpadków ostatnio poniósł znaczne straty i zmuszony jest z tej racji zredukować swe wierzytelności o 40 pct, a pozostałe 60 pct zamierza spłacić wierzycielom w 4 ratach półrocznych bez procentów i kosztów. Sąd zarządził postępowanie układowe.

Żydowskie chwyty. W walce z konkurencją Żydzi nie mają żadnych skrupułów, a pomysły ich są szczególnie godne uwagi. Tak np. ostatnio żydowskie organizacje rozpowszechniają wersje o niektórych firmach przemysłowych i handlowych polskich, że przeszły one w ręce żydowskie. Oczywiście plotki tego rodzaju są specjalnie przeznaczone dla polskiego społeczeństwa, by w ten sposób utracić polskiego konkurenta. Dla swoich Żydzi nadal mają ściśle poufne informacje, że firma należy do „goja" i należy unikać nabywania jej towarów czy wyrobów. Społeczeństwo polskie winno zachować jak najdalej posuniętą ostrożność w przyjmowaniu żydowskich „informacyj".

Nie ma polskiej jatki. Ruda Pabianicka liczy stosunkowo mało Żydów. Na ogólną liczbę około 17.500 mieszkańców, Żydów stale zamieszkałych jest około 500. Mimo to mają oni uprawnienie prowadzenia jatek rytualnego i prowadzą kilkanaście jatek mięsnych, oczywiście przeznaczonych do obsługiwania polskich nabywców. Znaczący wypada, że znajduje się w Rudzie kilkadziesiąt składów rzeźnickich, jednak specjalnej taniej jatki polskiej nie ma, co oczywiście ułatwia Żydom opanowanie tej gałęzi handlu.

KRONIKA SADOWA

Oszustwa w żydowskim banku. Milionowa afera bankiera żydowskiego Szai Mendelsona, co pewien czas odświeża się w opinii Łodzian, z racji częstych procesów wytaczanych przez poszkodowanych, lub przez zarząd Spółdzielczego Banku Przemysłowo-Handlowego w Łodzi.

Jak to już podawaliśmy, Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od udziałowców dopłatę do swych udziałów, celem pokrycia niedoborów powstałych z racji afery Mendelsona. Daleko ciekawszy był proces wytoczony bankowi przez Libę Kliger, która domagała się zasądzenia 2000 dolarów, jakie powierzyła bankowi na ręce ówczesnego dyrektora Mendelsona. Rzecznik banku twierdził, że Kligerowa bezpośrednio zaufała Mendelsonowi, nie zaś firmie i transakcja przeprowadzona została poza bankiem. Ostatecznie jednak sąd uznał, że kwota 2000 dolarów została złożona w banku, nie zaś prywatnie do rąk Mendelsona i wobec tego zasądził powództwo od banku.

Pobił urzędnika. Kazimierz Frankowski, b. robotnik Zjednoczonych Zakładów Scheiblera i Grohmana został zredukowany i następnie zabiegał o ponowne przyjęcie do pracy. Wiedząc, że urzędnik administracji zakładów Aleksander Myszkowski ma w swej dyspozycji opracowanie listy robotników, którzy mają być przyjęci do pracy, często nachodził Myszkowskiego, by w pierwszym rzędzie jego zatrudnił. 17 lutego rb. spotkał Myszkowskiego na ulicy Kilińskiego i gdy Myszkowski odmówił uwzględnienia jego prośby, Frankowski pobił go dotkliwie. Pociągnięty do odpowiedzialności Frankowski został skazany przez Sąd Grodzki na 1 mies. aresztu.

KRONIKA DNIA

17-letni Kazimierz Olczak (Żórawia 16) został napadnięty przez dwóch sprawców i pokłuty nożem w rękę i pośladek. Jednego ze sprawców napaści, Józefa Węgierskiego z ul. Kochanowskiego 21, policja zatrzymała.

Na ul. Zgierskiej 115, w celach samobójczych zatruł się jodyną Bronisław Trybkiel, zamieszkały w Zgierzu przy ul. Pierackiego. Desperata pogotowie odwiozło do szpitala.

Posterunkowy P. P. Pikała na ul. Brzezińskiej spostrzegł znanego złodzieja Zygmunta Kaczmarka, idącego z dużym pakunkiem. Kaczmarek porzucił paczkę i przez podwórze domu przy ul. Brzezińskiej 30 zdołał umknąć. W paczce znaleziono bieliznę pochodzącą prawdopodobnie z kradzieży.

Herman Hartman (Grudziądz, Nadgórna 33) zatrzymany został na kradzieży bielizny na strychu domu przy ul. Pomorskiej 79 na szkodę Jana Garczyńskiego.

Katarzynę Trzeciak (Krótka 4) zatrzymano w halach targowych przy Piotrkowskiej 317 w chwili, gdy przy pomocy żyletki obcięła sakiewkę Marcie Głowackiej (Skrzywana 15).

Gustaw Wajs zameldował, że Maurycy Tauman, zamieszkały w hotelu „Savoy" usiłował z fabryki przy ul. Dowborczyków 68 wywieźć różne części maszyn.

Krwawa tragedia w rodzinie rzeźnika

Syn postrzelił ojca i bufetową, po czym sam pozbawił się życia

Łódź, 17. 5. — Dnia 17 bm. o godzinie 3 nad ranem w mieszkaniu rzeźnika, właściciela zakładu masarskiego 50-letniego Wilhelma Frede prazy szosie Zgierskiej 74 rozegrała się krwawa tragedia rodzinna na tle sporu majątkowego.

Między Wilhelmem Frede a jego synem 25-letnim Alfredem od dłuższego już czasu istniały nieporozumienia na tle majątkowym.

W dniu wczorajszym ponownie doszło do gwałtownej sprzeczki, podczas której zdenerwowany Alfred Frede wydobył rewolwer i strzelił do ojca trafiając go w skroń.

Na odgłos strzału wbiegła bufetowa składu Fredego 24-letnia Marta Ponto, która widząc, że Alfred Frede zamierza jeszcze raz do ojca strzelić, starała mu się przeszkodzić. W czasie szarpania padł strzał i Pontówna, trafiona w brzuch, padła również. Alfred Frede widząc wyniki swego wystąpienia skierował lufę rewolweru do własnych ust i wystrzelił.

Gdy wbiegli do mieszkania zaalarmowani strzałami sąsiedzi, zastali leżące we krwi trzy ciała. Przybyły lekarz pogotowia PCK stwierdził ciężkie obrażenia u Marty Ponto i Wilhelma Frede. Oboje zostali przewiezieni do szpitala w Radogoszczu w stanie ciężkim i na razie nie można przewidzieć, czy zostaną utrzymani przy życiu.

Alfred Frede został również przewieziony do szpitala, gdzie zmarł. Powiadomiona policja zarządziła dochodzenie.

O kredyty dla rzemiosła polskiego

Żydzi otrzymują większy przydział kredytów niż Polacy!

Łódź, 17. 5. — Ostatnio komisja międzycechowa, reprezentująca rzemiosło polskie województwa łódzkiego, zajęła się kwestią rozdziału kredytów obrotowych, tj. przeznaczonych na powiększenie obrotów, zwiększenie zakupów surowca, podniesienie stanu zakładów itd. Kredyty te corocznie przydzielane są rzemiosłu za pośrednictwem organizacyj i cechów.

Ostatnio przydział kredytów obrotowych został wydatnie zmniejszony, co zwróciło uwagę rzemieślników polskich. Komisja badając przyczyny tego zjawiska stwierdziła, że forma rozdziału kredytów jest nieodpowiednia i stwarza uprzywilejowanie na rzecz rzemieślników żydowskich. Mianowicie poszczególne organizacje, niezależnie od liczby reprezentowanych przez siebie samodzielnych rzemieślników, traktowane są równomiernie przy rozdziale kredytów.

Ponieważ Żydzi, nawet w tych rzemiosłach, gdzie są nieliczni, posiadają własne odrębne organizacje, stwarza się taki stan rzeczy, iż otrzymują oni kredytów do 90 i więcej procent zgłoszonego zapotrzebowania, gdy dla rzemieślników polskich przydział ten wynosi często niżej 5 pct zapotrzebowania.

Komisja domaga się zmiany rozdziału kredytów przez przydziały osobowe wzgl. w zależności od liczby zrzeszonych w cechu członków.

„Najpewniejsze" są weksle... fałszywe!

Nienotowany dotąd pomysł żydowskich oszustów

Łódź, 17. 5. — Na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Łodzi zasiadła szajka żydowskich fałszerzy weksli, a mianowicie Chilel Lubliński, Eliasz i Szmul Goldmanowie, Bajla i Szlama Borzekowscy.

Borzekowski miał przed 4 laty przedstawicielstwo częstochowskiej fabryki wyrobów celuloidowych „Kosmos" i często bywał w składzie zabawek Goldmanów przy ul. Ogrodowej 5. Ponieważ narzekał na niepowodzenie w interesach i wyraził zamiar uruchomienia własnego przedsiębiorstwa, Goldmanowie zgodzili się mu pożyczyć 15.000 zł z tym jednak, że wystawi im... fałszywe weksle z żyrami klientów, bo takie weksle wykupi w terminie, by nie siedzieć w więzieniu.

Transakcję przeprowadzono, przy czym Borzekowski do pomocy w fałszerstwie dobrał sobie Lublińskiego, gdyż sam jest niepiśmienny. Weksle następnie wykupywali nie tylko Borzekowski, ale i Goldmanowie. Przypadkiem jeden weksel z żyrem L. Nagla został przeoczony i dostał się do rąk żyranta, a ten ujawnił fałszerstwo. Policja zarządziła szczegółowe dochodzenie i ustaliła, że jeszcze w obiegu znajduje się 42 weksle na 10.000 zł, sfałszowane przez dobraną spółkę.

Na rozprawie trudno było ustalić, kto i ile weksli sfałszował, a opinia biegłych kaligrafów była rozbieżna. Sąd wobec tego rozprawę odroczył i przesłał dowody do zbadania przez instytut ekspertyz w Warszawie.

Usunąć Żydów z wywiadowni handlowych

Niepotrzebni są tam Rosenblumowie, Szepsowie i Kenižanki

Łódź, 17. 5. — Instytucje zajmujące się zawodowo gromadzeniem informacyj gospodarczych o wskazanych przez klientów firmach czy osobach, prowadzące jednym słowem „wywiad handlowy", odgrywają niewątpliwie doniosłą rolę w życiu ekonomicznym. Na podstawie tych informacyj przecież poszczególne instytucje decydują się na takie czy inne posunięcie, udzielają, weźmy przykładowo, pożyczki czy też jej odmawiają.

Działalności wywiadowni handlowych nie można jednak oceniać wyłącznie z punktu widzenia gospodarczego. Poczynania tych instytucyj należy rozpatrywać również z szerokiej płaszczyzny interesu państwowego.

Wywiadownie handlowe, mające szeroki wgląd w życie gospodarcze, mogą być wykorzystywane przez czynniki działające na szkodę polskiej zbiorowości. Dlatego też instytucje tego typu powinny być powierzane tylko w pewne ręce i w składzie osobowym tych biur nie powinno być Żydów, na których, jak uczy doświadczenie (konflikt polsko-litewski itp.), absolutnie liczyć nie można.

Tymczasem wśród urzędników działającej na terenie Łodzi Polskiej Agencji Informacji Handlowej pracują Żydzi. Zatrudnieni są tam dwaj Rosenblumowie, Szeps i Ita Kenig. Tym stanem rzeczy powinny zainteresować się właściwe czynniki. (Ł.)

O dodatek drożyźniany dla prac. umysłowych

Łódź, 17. 5. — W wyniku długotrwałych rokowań z Zarządem miasta Łodzi pracownicy miejscy, którzy żądali 10 pct dodatku drożyźnianego, otrzymali 5 pct dodatku, które też umieszczono w budżecie na rok 1938-39.

Obecnie Urząd Wojewódzki w Łodzi przy rozpoznaniu budżetu miasta Łodzi skreślił sumy, przeznaczone na dodatek 5-procentowy, wskutek czego zapowiedzianą wypłatę dodatku wstrzymano.

Związki pracownicze podjęły na nowo zabiegi i wysyłają delegację do Warszawy, by uzyskać zmianę postanowienia władz wojewódzkich.

Szpadlem zabił konkurenta

Łódź, 17. 5. — 19-letni Stanisław Drabkiewicz, zamieszkały w Głównie miał narzeczoną Marię Sadowską. Do Sadowskiej następnie począł zachodzić Józef Kwiatkowski, który pozyskał względy dziewczyny, tak, że ta zerwała z Drabkiewiczem.

Dnia 22 marca rb. Drabkiewicz zaczaił się na drodze szpadlem zadał Kwiatkowskiemu potężny cios w głowę po czym zbiegł. Kwiatkowski upadł, lecz następnie przy pomocy brata narzeczonej, Sadowskiego, podniósł się i powodowany fantazją udał się nawet do zajazdu, gdzie odbywała się zabawa. Tam jednakże padł nieprzytomny i odwieziono go do domu, gdzie wskutek uszkodzenia czaszki i wylewu krwi do mózgu zmarł. Drabkiewicza zatrzymano.

Wczoraj Sąd Okręgowy w Łodzi skazał go na trzy lata więzienia.

„Znakomitość kryminalna" o 14 nazwiskach

Łódź, 17. 5. — Przed Sądem Grodzkim odpowiadał 33-letni Żyd „Zygfryd" Zysman vel Grynzaft, vel Wagner i jeszcze o trzech innych nazwiskach i imionach. Zysman Grynzaft poprzednio był 35 razy karany za różne przestępstwa i pod różnymi nazwiskami.

Jak ustalono na przewodzie, Zysman jest synem artystki wiedeńskiego Burgtheater. Matka znała swego syna, gdyż umierając zapisała mu 18 tysięcy zł, zdeponowane w PKO, jednak zastrzegła, że pieniądze może podjąć tylko wtedy, gdy z powodu choroby, starości względnie kalectwa utraci możność zarobkowania. Zysman występował jako fortancer, a przy okazji dopuszczał się różnych przestępstw.

Sąd odroczył rozprawę i zarządził dodatkowe dochodzenie, by zbadać jak faktycznie „kryminalna znakomitość" nazywa się, gdyż w toku badań okazało się, że w kartotekach Zysman figuruje pod 14 różnymi nazwiskami.

Prenumerata Orędownika miesięcznie (7 wydań tygodniowo), z odbiorem w agenturach 2.35 zł. Za odnoszenie do domu odpowiednia dopłata. Na pocztach i u listonoszów miesięcznie 2.34 zł. kwartalnie 7.—. Poczta przyjmuje zamówienia tylko na 6 wydań tygodniowo (bez poniedziałkowego). — Pod opaską w Polsce 3.— zł miesięcznie. Nakład i czcionki: Drukarnia Polska, Spółka Akcyjna, Poznań, św. Marcin 70. Rękopisów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Centrala Poznań, św. Marcin 70, P. K. O. Poznań 200 140. Telefony centrali: 40-72, 14-76, 33-07, 44-61, 35-24, 35-25; po godz. 19 oraz w niedziele i święta: 40-72, 14-76, 33-07. Redaktor odpowiedzialny Jan Piasak z Poznania. — Za ogłoszenia i reklamy: Antoni Leśniewicz z Poznania.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przestój w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Poważny Zakład Ogrodniczy na Pomorzu

poszukuje od zaraz młodego dzielnego

pomocnika ogrodniczego

(kwiaciarza) dobrego fachowca. Zgłoszenia skierować pod nr **d 1875** do Orędownika, Poznań.

TYLKO 7 DNI!! Ze wszech stron codziennie otrzymuję tysiące podziękowań od kobiet i mężczyzn, którzy dzięki użyciu kremu „Nirwana" w 7 dni uzyskali cerę

o 20 lat młodszą

7 dni, to zadziwiająco krótka kuracja. Zdawołoby się, że to cud a jednak oparte na naukowym uzasadnieniu. Przy użyciu kremu „Nirwana" **w wieku 45 lat nie znajdziecie ani jednej zmarszczki, cera staje się alabastrowo-biała, giną bezpowrotnie plamy wątrobiane, wągry, pryszcze i tak gnębiące ludzkość piegi.** Cena małego pakietu zł 2.90, podwójnego zł 4.—. Specjalna cena: kto w 3 dniach prześle zamówienie na duży pakiet otrzyma 30 pct rabatu. Adresuj: M. Kwidzińska. **Gdynia 1,** Skr 188 O.

N 11 059

Licytacja gospodarstwa i sadu

Dnia 30 maja br. w Sądzie Grodzkim w Wolsztynie odbędzie się **przetarg zabudowanego**

gospodarstwa i wielkiego dochodowego sadu

położonego w Adolfowie w łącznym obszarze 9,43,19 ha. Sad w najlepszym stanie, odmiany handlowe, ponadto szkółka drzew i plantacje truskawek. Wartość szacunkowa 46.681,— zł, zaś wywołania 35.010,— zł, z możliwością przejęcia hipoteki. Do nabycia potrzebne zezwolenie Starostwa w Wolsztynie i Województwa. W razie nie dojścia do skutku pierwszej licytacji odbędzie się druga po upływie około 4 tygodni. Doskonała okazja dla rolników-ogrodników.

Bliższe informacje w biurze **adwokata Wierzbińskiego w Wolsztynie.** N 11 938/9

Nagłówkowe słowo (tłusto) 15 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a — każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, **w tym 5 nagłówkowych.**

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-łamowy milimetr 30 groszy.

Znak oferty naprzykład: **z** 18 923, **n** 2745, **d** 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 10,30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 9,30.

RESZTKI

duży wybór na ubrania męskie i palta oraz wełny damskie poleca

A. Wasilewska

Łódź, Nawrot 13. Wejście z bramy

7313

1. DOMY-PARCELE

Dom
6 pokoi, przynależności, ogród przedmieście Poznania. Oferty Orędownik, Poznań zd 29 086

2. PIENIĄDZ

Wspólniczki
do wytwórni artykułu żywnościowego szukam 1000,— Oferty Orędownik, Poznań zd 34 098

Wspólniczki
do objęcia kawiarni 3.000 szuka kupiec. Oferty Orędownik, Poznań zd 34 096

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Wydzierżawię
pensionat blisko Poznania jezioro — pełnym biegu. Wskaże Orędownik, Poznań zd 34 204

Letnisko
Mosinie, dobrym utrzymaniem 3,— dziennie, wynajęcia. Oferty Orędownik, Poznań zd 34 268

Wypoczywajcie w Międzychodzie
powiecie
100 jezior
Miasto Międzychód, miasto letniskowo - wypoczynkowe, urocza okolica, lasy, plaża, pływalnia miejska, place tenisowe, stadion sportowy, dancing na plaży, — sport wodny, sala gimnastyczna. Dogodna komunikacja kolejowa i autobusowa. Dworce kolejowe: Międzychód — Letnisko i Międzychód. Informacyj udziela Komisja Letniskowa, Ratusz.
N 11 942-3

6. OŻENKI

Szałynka
lat 24, przystojna, uczciwa, cośkolwiek gotówki, pozna pana do lat 35, stała praca. Cel matrymonialny. Oferty możliwie z fotografią. Orędownik, Poznań
zd 34 173

UNIVERSUM - POZNAŃ

MOLINA
na mole

GAZOTOX
na pluskwy

MYDŁA STYX
uwalnia zwierzęta domowe od pasożytów.

Do nabycia w każdej drogerii i składzie aptecznym
z 11851

7. SPRZEDAŻE

Restauracja
pierwszorzędna z wyszynkiem do sprzedania od zaraz z całkowitym urządzeniem. Wiadomość Winiarski, Skarżysko, Piłsudskiego 27. zd 34 032

Sprzedam
lub wydzierżawię na dogodnych warunkach zakład fryzjerski w Wieluniu w centrum miasta. — Zgłoszenia agentura Orędownika w Wieluniu. N 11 935

Kolonialka
całkowitym urządzeniem, magiel, mieszkaniem, 2 pokoje kuchnia, światło elektryczne, śródmieściu. Zgłoszenia Orędownik, Poznań
zd 34 185

Wysadki
pomidorów oddaje Zieliński, Poznań, Aleja Rycerska 2.
zd 34 091

Kupującemu u mnie **trumnę** wypożyczę bezpłatnie **karawan** dla Międzychodu i okolicy. Stolarnia budowli i mebli. Józef Karolak, Międzychód, 3 Maja 3
N 11 940

Gospodarstwo
30 mórg sprzedam blisko Poznania. Właściciel. Adres Orędownik, Poznań zd 33 899

Reprezentacja
Motocykli

Phänomen — Wulgum — Hecker Triumph — motorem Sachsa — światło elektryczne. Rejestracja jak rower tanio sprzedaje
Wul . Gum
Poznań Wielkie Garbary 8. Tel. 3 865/6-133/4

Ziemniaki
sprzedaje na miejsce po 1.50 Majętność Rogalin, pow. Śrem.
d 1831

Piekarnię
dobrą, miasto powiatowe sprzedam tanio. Tarnogrodzki, Oborniki, Sadowa 6. zd 34 176

Lodówkę
mniejszą, bufet składowy korzystnie sprzedam. Chartowo, pow. Poznań, Paszkiewicz. zd 34 171

Koncesję
pełną wyszynk wódek i lokal wolny odstąpię. Adres Orędownik, Poznań zd 34 305

Wóz
piekarski, resorowy zaraz na sprzedaż. Düsterhoeft, Czarnków, Gdańska. N 11 936

Restaurację
sprzedam korzystnie dobre położenie. Oferty Orędownik. Poznań zd 34 382

Koksu
każdą ilość, po cenach przystępnych oddaje Gazownia Miejska w Międzychodzie. Zamówienia przyjmuje Zarząd Miejski.
Ng 11 950

10. MAJĄTKI

Kupię
gotówkę 300 mórg dobrej, budynkami — Poznańskie. Zgłoszenia Orędownik, Poznań zd 33 789

Dzierżawy
stosześćdziesiątmorgowe, objęcie 6.000,— czterdziestomorgowe, objęcie 3.000,— Rutkowski, Poznań, Półwiejska 5. zd 34 238

11. KUPNA

Gaśnice
kupię. Oferty z ceną Kurier Poznański zdg 34 005-6

Młyn
wodny lub motorowy kupię Kroliczak, Boguniewo, poczta Rogoźno Wlkp. zd 34 079

Motocykl
kupię względnie zamienię samochód na motocykl. Oferty Orędownik, Poznań zd 34 309

Kupię
rower używany, Jańdula, Psarce, poczta Poniewy. N 11 946

Kraty
nożycowe (suwane) 2.50×3.50 m kupię. Oferty Kurier Poznański
zdg 34 388/9

18. DZIERŻAWY

Warsztat
kowalski, nadający się na stelmachski wydzierżawię. Adres Orędownik, Poznań zd 34 211

Dzierżawy
piekarni poszukuje od zaraz. Podanie warunków do Orędownika, Poznań zd 34 240

340
kompletnymi inwentarzami, objęcie 22 000. Kostencki, Poznań, Pocztowa 15 — 2. zd 34 310

Piekarnię
dwoma składami wydzierżawię natychmiast. Objęcie 400 zł. — Łobżenica, Sienkiewicza 61.
zd 34 407

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

b) Inni

Fryzjer
męski, trwałą, wodną, początkami żelazkowej zmieni posadę. Podać warunki Eugeniusz Wiśniewski, Kiszkowo, pow. Gniezno.
N 11 948

Czeladnik
blacharski poszukuje posady. — Zgłoszenia Roman Kirchner Krobia. N 11 952

Bona
z szyciem, zna język niemiecki, francuski szuka posady. Oferty „Par" 55.226. P 4878-55,226

Rządca gosp.
lat 40, żonaty, obecnej posadzie 12 lat energiczny, dzielny, postępowy organizator oraz upadły majątek podniosę do rozkwitu, polecenia i świadectwa b. dobre, szuka stanowiska 1. 7. 38. Wl. Szudra, Mutowo, p. Szamotuły.
zdg 34 095

Inż. arch.
kawaler, 7 lat praktyki budowlanej szuka posady jako kierown. robót lub w biurze albo w fabryce mebli lub dekorator itd. Oferty Kurier Poznański
zdg 34 196

Pisarz
urzędnik - podwórzowy, kawaler, 26 lat, 6 kl. gimnazjum, pierwszorzędne świadectwa, 1½ mies. bez pracy, szuka od zaraz lub później. Łaskawe oferty z warunkami Kurier Poznański zdg 34 504

Starszy
szuka posady stróżostwa, względnie podróżującego na samochód, kaucja bankowa. Oferty Kurier Poznański zdg 34 194

PEA KREM
PRZETŁUSZCZONY W PUDEŁKACH
MATOWY W TUBACH
R. Barcikowski S. A. Poznań
nz 9451/58

Poloskie Biuro dla Handlu i Przemysłu

„Handel Polski"

Łódź, ul. Piotrkowska nr 101

dostarcza zamiejscowym kupcom, straganiarzom: **towary galanteryjne, spodnie, ubrania robocze i dziecinne, fartuchy, wszelkie płócienka bawełniane, resztki, dewocjonalia** i wszelkie inne towary. Zamówienia chociażby najmniejsze wykonujemy natychmiast. Ceny fabryczne.

N 11 309

27. WOLNE MIEJSCA

Poszukujemy
akwizytorki i akwizytorów inteligentnych, dobry zarobek. Wytwórnia Perfum i Kosmetyków „Leri", Łódź, Nawrot nr 35.
N 11 591

Potrzebny młody
chłopiec
lat 17—18 do prac pomocniczych. Wiadomość Łódź, Piotrkowska 74, Chłodnia włoska. N 11 609

Czeladnik
krawiecki, duże sztuki zaraz potrzebny. Pilarczyk, Jarocin, Piłsudskiego 1. N 11 954

Pomocnik
krawiecki dzielny potrzebny. — Wawrzyniak, Szamotuły, Rynek 6, m. 6. N 11 951

Czeladnik
krawiecki na stałe potrzebny zaraz. Murkowski, Steszew, Rynek 4. zd 34 406

Fryzjerka
dzielna w żelazkowej od zaraz lub 1 6. 38 posada stała. W Leszczyński, Kruszwica, Rynek.
N 11 944

Młodszy
pomocnik malarski, potrzebny od zaraz. Michał Oliński, Borek — powiat Gostyń. N 11 945

Dwóch
czeladników krawieckich potrzebnych zaraz. Bugusław Janczewski, Kaźmierz koło Poznania.
zd 34 342

Tokarze, strugarze
w metalu potrzebni. Zgłoszenia Kurier Poznański dg 1863-64

Pomocnik
piekarsko-cukierniczy potrzebny od zaraz. Oferty Orędownik, Poznań zd 34 140

Bednarz
czeladnik potrzebny zaraz. — Chmielewska, Oborniki, Czarnkowska. N 11 795

Siła
męska i fryzjerska potrzebni od zaraz. Krotoszyn. F. Worsztynowicz. zd 34 428

Ucznia
szewskiego przyjmię w naukę. Adres wskaże Orędownik, Poznań zd 34 402

Fryzjer
młodszy z prowincji potrzebny. Oferty Orędownik, Poznań
zd 34 383

Czeladnik
krawiecki dobry potrzebny od zaraz. Grochowalski, Kiszkowo, powiat Gniezno. N 11 947

Pomocnika
damskiego i fryzjerki poszukuje zaraz lub od 1. 6., dobre siły. — Mistrz fryzjerski, N. Seemann, Hel. zd 34 373

Fryzjerka
dobra siła 50% lub pensję. Zgłoszenia Radecki Antoni, Gdynia, Starowiejska 26. N 11 721

Panna
do krawiectwa męskiego, potrzebna zaraz. Oferty Orędownik, Poznań zd 34 270

Poszukuję
czeladnika i ucznia piekarskiego. Düsterhoeft, Czarnków, Gdańska. N 11 937

POŃCZOCHY DAMSKIE i MĘSKIE

w różnych gatunkach oraz **skarpetki, tenisówki** i t. p. poleca P. T. Kupcom

EDWARD GŁOWACKI, Łódź,
ul. Piotrkowska nr. 102.
o 9788

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE

Czwartek, 19 maja.

6.15 audycje poranne; **11.00** — audycja dla poborowych; **11.15** „Pieśni St. Niewiadomskiego" poranek muzyczny dla szkół powsz.; **11.40** Impromptu fortepianowe — płyty; **11.57** sygnał czasu; **12.03** audycja południowa; **15.30** wiad. gospodarcze; **15.45** — „Rozmowa muzyka z młodzieżą" **16.15** koncert solistów: W programie muzyka polska. Wyk.: T. Juśkiw — śpiew (Lw.), A. Wielhorski — fortepian (W-wa). **16.50** pog. aktualna; **17.00** o bibliotece naukowej dla młodzieży **17.15** zespół salonowy Rozgłośni Pozn.; **17.50** poradnik, wiadomości sportowe; **18.10** skrzynka ogólna; **18.25** program; **18.35** aud. dla młodzieży wiejskiej; **19.00** — premiera słuchowiska „Bohaterowie" J. Wechsberga (Czech.) **19.30** M. Weber: Grand Duo Concertant F-dur op. 48. Wyk. A. Makowski — klarnet, A. Wentland — fort.; **19.50** pog. aktualna; **20.00** koncert rozrywkowy Ork. Rozgł. Lwowskiej. Seredyńskiego, Irena Lipczyńska i M. Altenber 2 fortepiany oraz H. Böhm — tenor. W przerwie o g. 20.45 — dziennik i pog. aktualna; **21.45** „Portret kardynała Newmana" — szkic literacki ks. biskupa dr J. Gawliny; **22.00** twórczość K. Szymanowskiego (VI). Wyk.: St. Korwin-Szymanowska — sopran, Zb. Drzewiecki — fort., Ork. P. R.; **22.59** ostatnie wiadomości.

KRAJOWE

Katowice — 11,40 płyty z W-wy; **13,00** koncert życzeń; **13,15** wszyscy śpiewają — płyty; **14,35** serenady i romanse — płyty; **18,40** program; **18,45** lekcja polskiego; **23,00** rewia gwiazd ekranu i radia — płyty.

Kraków — 11,40 płyty z Warszawy; **13,00** audycja dla dzieci wiejskich; **13,45** koncert rozrywkowy — płyty; **15,00** Marta Eggerth śpiewa... — płyty; **15,10** „Premiera" fragm. z książki Ukniewskiej; **15,25** wiad. gospodarcze; **18,10** sport; **18,15** koncert Krak. Tow. Śpiew. „Echo" pod dyr. B. Wallek-Walewskiego; **18,45** „10 lat pracy Studium Wychowania Fizycznego w Krakowie"; **18,55** program; **23,00** muzyka taneczna — płyty.

Łódź — 11,40 (płyty z W-wy); **14,00** koncert życzeń; **15,00** „Jak spędzić święto?" — o wszystkim **15,10** gra Roosz ze swą orkiestrą — płyty; **15,27** giełda; **18,10** sport; **18,15** koncert z Krakowa; **18,40** „Nowości techniczne"; **18,55** program; **23,00** muzyka taneczna i piosenki — płyty.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

15,15 Königswush. — Muz. kameralna. **16,00 Frankfurt** — Współczesna muz. rozrywkowa. **Sztutgart** — Koncert symf. **17,15 Königswush.** — Muz. kameralna. **17,30 Budapeszt** — Dawna muz. węgierska. **18.00 Königsw.** — Sonaty klasyczne na skrz. i fort. **18,30 Kolonia** — Haydna sonaty fort. **18.40 Droitwich** — Metety i utwory organ. Brahmsa. **19,00 Lille** — Utwory Rimski-Korsakowa. **19,10 Monachium** — Fryderyka opt. Lehara. **Frankfurt** — Konc. popularny. **19,30 Sztokholm** — Melodie wiedeńskie. **Droitwich** — Muz. rozrywkowa. **19,55 Hilversum II.** — Koncert symf. (Beethoven: Leonora uwert., symfonia nr. 7, koncert na fort. i ork. G-dur). **20,00 Bruksela fr.** — Koncert ork. **Kolonia** — Muz. operowa. **Lipsk** — Marsze wojenne i klasyczne. **Ryga** — Liszta preludia i koncert fort. A-dur w wyk. ork. i sol.) **Tuluza** — Muz. popularna. **20,05 Beromünster** — „Car Sattan" op. Rimski Korsakowa. **20.15 Droitwich** — Londyński festiwal muz. dyr. A. Toscanini (transm. z Queen's Hallu) w progr. Mozart: flet czarodziejski. Beethoven: symfonia nr. 4 B-dur Williams, Weber, Smetana). **20,30 Radio Paris** — Koncert symf. (utwory Paray'a) — dyr. kompozytor). **Wieża Eiffla** — „Ryszard Lwie Serce" op. Gretry. **20,45 Saarbrücken** — „Eugeniusz Onegin" — op. Czajkowskiego. **21.00 Bruksela fl.** — Muz. francuska. **Mediolan** — Wieczór oper. **Rzym** — „Cin-ci-la" opt. Ranzata. **21.15 Frankfurt** — Konc. wokalno-instrumentalny. — **21.30 Luksemburg** — Koncert symf. **21.45 Budapeszt** — Muz. rozrywkowa. **22.10 Bruksela fl.** — Muz. taneczna. **22.30 Koenigsw.** Recital klawesynowy. **23.10 Kopenhaga** — Muz. lekka i tan. — **24.00 Sztutgart i Frankfurt** — Konc. nocny cz. I. muzyka lekka, cz. II. R. Wagner: pieśni, Brahms: rapsodia na alt., chór i ork., Beethoven: symfonia nr 8. (do 3.00).

Humor zagraniczny

— Przepraszam, panie profesorze, ale zapomniałem, który pedał się naciska, by samochód się zatrzymał! (M)
(„Marc Aurelio", Rzym).

Ogłoszenia 1-łamowy milimetr lub jego miejsce kosztuje: w zwyczajnych na stronie 6-łamowej 15 groszy, na stronie redakcyjnej (4-łamowej) a) przy końcu części redakcyjnej 30 groszy, b) na stronie czwartej 50 groszy, c) na stronie drugiej 60 groszy, d) na stronie wiadomości lokalnych 1,— zł. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tym 5 nagłówkowych) słowo nagłówkowe drukiem tłustym, 15 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. Ogłoszenia większe wśród drobnych poczynając od ostatniej strony, 1-łamowy milimetr 30 groszy. Ogłoszenia skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca — od poszczególnego wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia do bieżącego wydania przyjmujemy do godziny 10,30, a do wydań niedzielnych i świątecznych do godziny 9,30 rano. Ogłoszenia z poza Wielkopolski przyjmujemy do wydań bieżących do godz. 10, do wydań niedzielnych i świątecznych dnia poprzedniego do godz. 8. Za błędy drukarskie, które nie zniekształcają treści ogłoszenia, administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmujemy tylko za opłatą gotówką z góry. Konto w P. K. O. nr 200-149. Pocztowe konto rozrachunkowe Poznań 3, nr kartoteki 03.

44) Bojówka uzbrojona w rewolwery, usiłowała wtargnąć do mieszkania biskupa-sufragana w Gnieźnie, ale została ubezwładniona przez dwóch policjantów i kilkunastu cywilnych antysemitów. Za to w katedrze gnieźnieńskiej podrzucono maszynę piekielną, która wybuchła nad ranem i sporą część świątyni zamieniła w gruzy.

Fakty te wstrząsnęły całym krajem. Organizacje wywrotowe wyobrażały sobie najwidoczniej, że terror antyklerykalny podnieci żądzę krwi mas, odurzy je krwawym szałem, zachęci je rewolucyjnym przykładem. Wyobrażały sobie, że powtórzy się w Polsce to, co niedawno miało miejsce w arcykatolickiej Hiszpanii, a zwłaszcza w Katalonii i Andaluzji, gdzie pobożny do niedawna lud, nagle przekonany przez wywrotową agitację, że „religia, to opium dla ludu", dał się porwać przez przykład terrorystycznych poczynań do najbardziej krwawych niszczycielskich i okrutnych, — masowych wobec kleru i świątyń wykroczeń.

Tymczasem — rachuby te zawiodły najzupełniej.

W Hiszpanii okazały się one trafne, bo nie spotkały się z żadną poważniejszą przeciwakcją. Organizacje katolickie, przystosowane do pracy w zupełnie odmiennych warunkach, okazały się wobec wzrastającej fali rewolucyjnego oszołomienia mas, ogarniającego je jak istna zbiorowa hypnoza, zupełnie bezradne. Ich głos — tak samo, jak głos samego kleru, — okazał się głosem wołającego na puszczy. Nikt tego głosu nie słuchał, — ba! głos ten nie był nawet w stanie do uszu motłochu dotrzeć — nie miał jak przeniknąć na ludowe „masówki", wmieszać się w rozgwar szumiących po ulicach haseł, zwycięsko się z dźwiękiem tych haseł szerzonych przez wytrawnych rewolucyjnych „techników propagandowych" zetrzeć. A innych organizacyj, gotowych stanąć w obronie religii, — organizacyj, umiejących działać wśród motłochu, wiedzących co to jest psychologia tłumu, co to jest zbiorowa hypnoza, co to jest brualność podchwytywanych przez tłum haseł i odzywających się w tłumie odruchowych reakcyj, — organizacyj, umiejących jednym słowem walczyć z ruchem wywrotowym jego własną bronią — w Hiszpanii nie było.

...a kilkunastu młodych Polaków zostało z rozkazu ukraińskich sądów polowych rozstrzelanych.

W Polsce istniał silny ruch antysemicki. Ruch ten od pierwszego dnia zaburzeń prowadził przeciw akcji wywrotowej energiczną kontrakcję. Niczym nie usprawiedliwione, okrutne mordy, popełnione na przedstawicielach duchowieństwa, posłużyły teraz temu ruchowi za bardzo skuteczne narzędzie propagandy. Mogły były za takie same narzędzie walki z rewolucją posłużyć również takie same mordy popełnione w Andaluzji, oraz Katalonii, gdyby było komu się tym narzędziem tam posłużyć. Tylko że tam pochwycić to narzędzie nie było komu... W Polsce narzędzie to pochwycił ruch antysemicki — i zaatakował rewolucję tym właśnie, co miało za zadanie jeszcze więcej ją zaognić.

Potężna fala akcji antyrewolucyjnej, dla której zbrodnie rewolucyjne stały się dopiero właściwym podmuchem wiatru w żagle, w jednej chwili ogarnęła cały kraj. W jednej chwili zaczął wygasać strajk generalny, — ruszyły koleje i fabryki. W jednej chwili ostygło roznamiętnienie mas, zamieniając się na uspokojenie, albo nawet na roznamiętnienie zwrócone we wręcz odwrotnym kierunku. Na czynniki rewolucyjne padło nagle osłupienie. Widać to było po wieczornym wydaniu warszawskiego „Proletariusza". W rannym wydaniu pełen jeszcze rewolucyjnego wigoru i niczym nie osłabionej agresywności — zdradzał on teraz uczucia nagłej konsternacji, i zupełnego zbicia z tropu.

— Ależ oni stanęli „z rozdziawioną buzią" i nie rozumieją, co się dzieje! — śmiejąc się zawołała panna Danka po przejrzeniu numeru.

Rotmistrz odważył się tego dnia o zmierzchu wyjść po raz pierwszy na ulicę.

— Myślę, że czas mi zgłosić się jutro rano w wojsku, choć urlop mój jeszcze się nie skończył. Nad Sanem toczą się poważne walki, — nie pora oficerowi gnić w mieszkaniu.

— A po cóż pan chce wychodzić dzisiaj? Jak pan ma się zgłosić w wojsku jutro — to niech pan zaczeka z wychodzeniem do jutra!

— Pójdę do inżyniera Nowaka, dowiedzieć się, co słychać. Zarazem dowiem się, czy moje „zmartwychwstanie" nie jest ich zdaniem jeszcze zbyt wczesne. Może oni mają jakie plany — na przykład wobec Kobyłki — które moje zjawienie się mogłoby im jeszcze pokrzyżować.

— Ale niech pan na ulicy uważa, aby pana nikt nie rozpoznał!

Potworne ultimatum

Inżynier Nowak był w domu. Przyjął go od razu.

— Za parę chwil odbędzie się u mnie odprawa. Dlatego zastał mnie pan w domu. Zazwyczaj w domu nie bywam.

— Widzę, że pan jest dobrze strzeżony! Widziałem pańskich towarzyszy partyjnych, uzbrojonych w rewolwery, w bramie domu, na schodach i przy drzwiach pańskiego mieszkania. I meldować się do pana trzeba, jak do wielkiego dygnitarza!

— Cóż robić! W moim ręku skupia się wielka akcja, — zapewnienie mi bezpieczeństwa jest jednym z warunków jej powodzenia.

Rotmistrz nagle pochylił się ku twarzy inżyniera.

— Co się panu stało w oczy? Są całkiem czerwone i spuchnięte!

Inżynier uśmiechnął się łagodnie:

— Od płaczu.

Rotmistrz zamilkł na chwilę — i odezwał się głosem zciszonym:

— Pan płakał?

— Tak.

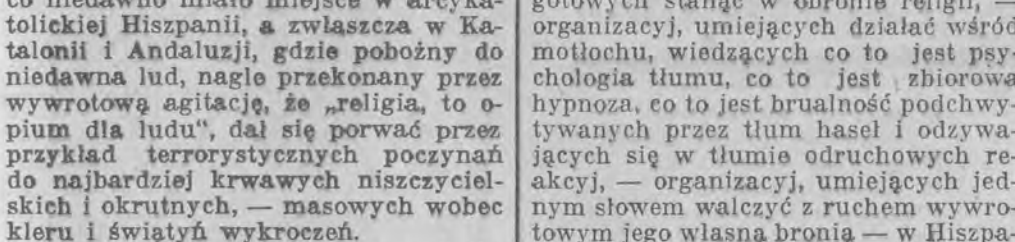
— Dlaczego?

— Niech pan czyta. Otrzymałem to przed dwoma godzinami.

Rotmistrz rzucił okiem na świstek papieru zawierający tekst zmiętego raportu, uzyskanego najwidoczniej drogą radiową. Brzmiał on, jak następuje:

— „Dziś o czwartej po południu drużyna bezpieczeństwa wojsk czerwonych aresztowała w zajętym o parę godzin wcześniej Jaśle żonę i córeczkę wodza antysemitów, inżyniera Nowaka z Warszawy. Znalazły się one w Jaśle, uciekając z letniska. Władze rebeliańskie podały drogą radiową komunikat, że jeżeli do jutra, do godziny 12 w południe, wszystkie ochotnicze oddziały antysemickie nie zostaną wycofane z frontu, o godzinie 12 minut 15 pani Nowakowa wraz z córeczką zostaną rozstrzelane".

(Ciąg dalszy nastąpi).

56) I dręczyłem się nieustannie, jak wybrnąć z tego położenia bez wyjścia. Gdy tymczasem śmierć... Oto wyjście! Kocham ją i kochać ją będę do ostatniego tchnienia!... Przyspieszając zaś ostatnie to tchnienie... wszystko naprawione! Jakaż błogość zalewa me serce! Co za pociecha! Nie macie pojęcia, jak wielki ciężar spada z mej piersi!...

— Ależ ja nie chcę, abyś pan umierał!... — wybuchnęła Lizzie, nie mogąc powstrzymać serdecznego okrzyku.

Darel zadrżał. Lizzie, zmieszana spuściła głowę na piersi.

Profesor stał blady, wzruszony.

— Biedne dzieci! — szepnął Darel, a Lizzie przybiegła doń i zarzuciła mu ręce na szyję i ukrywszy twarzyczkę na ramieniu wuja, wybuchnęła głośnym płaczem.

— Wuju najdroższy — rzekła, uspokoiwszy nieco gwałtowne łkania — ty, który zastępujesz ojca w tej chwili, wysłuchaj mnie. Teraz, gdy śmierć i rozpacz jedynie nas otaczają, chcę wyznać również otwarcie i szczerze: kocham go! On, który wszystko poświęcił, wszystko poświęcił dla mnie, aby bronić prześladowanej, powinien wiedzieć, że oceniam jego ofiarę i poświęcenie. Kocham go...

— Ach, pani!... Pani... — bełkotał p. Prudent, zalewając się łzami.

— Dzieci drogie — rzekł smutno inżynier, przyciskając siostrzenicę do piersi. — Czemuż nie mogę was połączyć! Od chwili, gdy siostra moja Helena została sułtanką Ligoru, upajałem się marzeniami o bogactwach i zaszczytach. Niestety! Była to tylko zapowiedź długich i strasznych tortur obecnych. Wy jesteście rozważniejsi. Myśli wasze, pozbawione pragnień sławy, dążyły do szczęścia, a oto teraz jesteście ofiarami mych szaleństw!...

— Wuju drogi, nie mów tak!

— Panie Darel, błagam ciebie, nie obwiniaj się!

Ale Darel nie zdawał się słyszeć protestu.

— Dzieci, przebaczcie temu, któremu się zdawało, że mądrze rozumuje i układa świetną przyszłość w życiu dla swych najdroższych.

Lizzie i Prudent ze łzami w oczach ściskali inżyniera, łagodzili smutek i rozpacz wzajemną.

Takie były zaręczyny profesora z piękną uczennicą!...

Noc czarnym płaszczem otuliła ich razem, pogrążając w ponurych myślach.

Czuli się w tej chwili jeszcze nieszczęśliwszymi, niż przed miłosnym wyznaniem. Teraz, gdy niebo szczęścia mogło się było otworzyć przed nimi.

Darel cierpiał podwójnie. W prawości swej rozpaczliwie wyrzucał sobie teraźniejszość jako logiczną konsekwencję przeszłości.

Był jednak niesprawiedliwy względem siebie. Wszak działał w przekonaniu, że zapewnia szczęście siostrze swej Helenie. I byłby je niewątpliwie zapewnił, gdyby nie spisek chciwych nieprzyjaciół.

Miał też nieustannie teraz na ustach przekleństwa dla ziemi nieprzyjacielskiej, która wydaje synów łupieżców.

I tu równie był niesprawiedliwym. Nie można bowiem czynić odpowiedzialnym cały naród za marne jednostki, wyrzutki społeczeństwa. Uprzywilejowane junkry, pojone wspomnieniami zwycięstw i podbojów, uważają się za potężne lwy, przeznaczone do pochłonięcia ludzkości. Głoszą barbarzyńskie hasła: „Siła przed prawem" lub „Cel uświęca środki"!

Ale kiedyś w przyszłości będą musieli zdać rachunek przed ludzkością, będą odpowiadali ciężko za winy.

Po długiej godzinie głuchego milczenia pierwszy odezwał się z ciężkimi westchnieniami Darel:

— No, dzieci, starajmy się zasnąć! Miejcie jeszcze nadzieję! Odpocznijcie.

Nadzieję czego Nikt nie zapytał.

Każdy udał się do przeznaczonego dlań pokoju i rzuciwszy się na wiązkę słomy ryżowej, snuł dalej przerwane brutalnie marzenia.

Zaledwie zajaśniał blask jutrzenki rozległ się pod oknami więźniów szczęk broni.

Wszyscy troje zerwali się żywo z posłania.

Co to takiego? Czyżby już nadeszła godzina strasznego sądu nad Lizzie?

Nie jeszcze.

Do pokoju Darela, do którego już weszli Lizzie i profesor, zbudzeni krokami żołnierzy, wkracza Wilm Odorp, otoczony zbrojnymi.

Jest poważny i zimny. Kłania się, chrząka, wreszcie przemawia tonem sarkastycznym:

(Ciąg dalszy nastąpi)

W grodzie Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Jak Łódź przygłuszyła Brzeziny — Ręczne sukiennicze warsztaty brzezińskie musiały zamilknąć

(Od własnego korespondenta „Orędownika").

Brzeziny, w maju.

W łódzkim okręgu przemysłowym siłą rzeczy na plan pierwszy wysuwają się zagadnienia gospodarcze, w których świetle czy mroku inne kwestie tracą ostrość swych konturów.

KOŚCIÓŁ FARNY W BRZEZINACH

Łódzki okręg zna się przede wszystkim od jego strony ekonomicznej, podczas gdy pozostałe dziedziny życia są przed oczyma ogółu ukryte.

Zna Polska Łódź jako centrum przemysłu włókienniczego, ale nie orientuje się w jej kulturze, przeszłości i warunkach powstawania.

Zna się Tomaszów Mazowiecki jako siedzibę wielkiej fabryki sztucznego jedwabiu, ale obce są społeczeństwu polskiemu dzieje tego ośrodka miejskiego.

Podobnie jest i z Brzezinami. Wie się o nich jako o dużym skupieniu chałupników krawieckich, ten i ów słyszał o chrześcijańskiej spółdzielni krawieckiej, powstałej jako wyraz procesu uniezależniania się polskich chałupników od żydowskich nakładców, ale zabytki, przeszłość historyczna Brzezin mało komu jest znana.

A tym czasem Brzeziny posiadają ciekawą historię, mają interesujące zabytki przeszłości.

ŁÓDŹ PRZYGŁUSZYŁA BRZEZINY

Brzeziny, o czym na ogół się nie wie, posiadały silny, od XVI wieku datujący się, przemysł sukienniczy. Rodząca się w XIX wieku przemysłowa Łódź przygłuszyła życie gospodarcze Brzezin i zabiła jego sukiennictwo.

Brzeziny w okręgu łódzkim spotkał taki los, jak w Zagłębiu Dąbrowskim miasteczko Kromołów, które spadło do roli osady z powodu rozrostu wielkoprzemysłowego sąsiedniego Zawiercia. W Kromołowie podobnie jak w Brzezinach stanąć musiały ręczne warsztaty sukiennicze.

FRAGMENT KOŚCIOŁA FARNEGO
Krzyżykiem oznaczone okno pokoiku, w którym mieszkał proboszcz brzeziński słynny pisarz polityczny Andrzej Frycz Modrzewski.

DOBRZE ZASŁUŻONY RÓD LASOCKICH

Brzeziny posiadały dobrych włodarzy w szeregu przedstawicieli rodu Lasockich. Świadectwem ich chlubnej działalności są trzy murowane kościoły brzezińskie.

Najstarszy i najbardziej pod względem zabytków zasobny jest kościół farny. Wywodzi się on z XIII wieku, ale dzisiejszą postać nadał mu przede wszystkim w XVI w. dziedzic Brzezin Stanisław Lasocki, ożeniony z córką możnowładczego rodu Szydłowieckich.

Lasocki, utrzymujący żywe stosunki z Krakowem, wzorował się w budownictwie na świątyni wawelskiej. Nadał też farze brzezińskiej charakter renesansowego kościoła, a jedna z jej kaplic żywo przypomina kaplicę Zygmuntowską na Wawelu.

W kościele farnym dochowała się do dzisiejszych czasów rzeźba, przedstawiająca Stanisława Lasockiego i rzeźba, wyobrażająca jego żonę Zofię. Lasocki przybrany jest w zbroję. Rysy jego twarzy są tak wyraziste i charakterystyczne, że niewątpliwie rzeźba jest portretem, a nie stanowi szablonowej roboty.

W murach brzezińskiej świątyni znajduje się również wartościowa rzeźba „nieznanej damy".

W podziemiach kościoła zachowały się rzeźby głów przedstawicieli rodu Lasockich po kądzieli i po mieczu. Na szczególną uwagę zasługuje jedna z rzeźb głowy niewieściej, utrzymana w stylu klasycznym.

ULICA W BRZEZINACH

Fragment klasztoru oo. Reformatów

Proboszczem brzezińskim był, jak wiadomo, znakomity pisarz polityczny Andrzej Frycz Modrzewski. Mieszkał on w dwóch pokojach nad boczną kapliczką.

WOTUM EKSPIACYJNE

W okresie „nowinek religijnych" w Polsce Lasoccy przeszli na arianizm. Józef Lasocki, który już powrócił do wiary prawdziwej, pragnąc przebłagać Boga za odszczepieństwo części swego rodu, przystąpił w połowie XVIII wieku do budowy wielkiej świątyni pod wezwaniem św. Ducha. Warunki, w jakich znalazła się wówczas Rzplita, nie sprzyjały realizacji planów bogobojnego Lasockiego. Budowa kościoła utknęła na wzniesieniu presbiterium i w tej postaci kościół przetrwał do naszych czasów.

W KLASZTORZE OO. REFORMATÓW

Wzniesiony w pierwszej połowie XVIII wieku klasztor oo. Reformatów przedstawia się ze względu na masywność i grubość swych murów jak forteca. W klasztorze panuje przejmujący chłód, przenikający do szpiku kości.

Kościół pod wezwaniem św. Ducha

W okresie powstania 1863 roku czcigodne mury były często schroniskiem dla bojowników o wolność.

*

Dzisiejsze Brzeziny nawiązują do dawnych, pięknych tradycyj. Społeczeństwo polskie organizuje się i wspólnym wysiłkiem stara się ująć w swe kierownictwo życia gospodarczego i kulturalnego wypierając element obcy. (j. w.)

Na pierwszym planie kapliczka św. Jana Chrzciciela, spod której bije źródło

„PAPIERY Zginęli..."

„Papiery zginęli..."
Duże mam współczucie
Dla niektórych ludzi —
Ich los jakże często
Litość we mnie budzi.
Bo, proszę popatrzeć,
Na los jegomości,
Który dziś świadectwa
Nie ma dojrzałości.
Wykształcenie — owszem —
Na urząd — przyjęli —
Cóż, gdy dziwnym trafem
„Papiery zginęli"...
Albowiem studiował,
Kończył fakultety,
Pech chciał, że papiery
Zginęli — niestety! —
Jakże więc takiemu
Nie pomóc w potrzebie? —
Ma-że taki zginąć
O wodzie i chlebie? —
Przeto, choć świadectwa
Nie ma dojrzałości,
Wierzą wszyscy w jego
Ogromne zdolności,
I każdy pomaga
Biedaku z litości! —
Bo przecież to straszne,
Gdy „giną" papiery,
Jedyna przeszkoda
W zrobieniu kariery! —

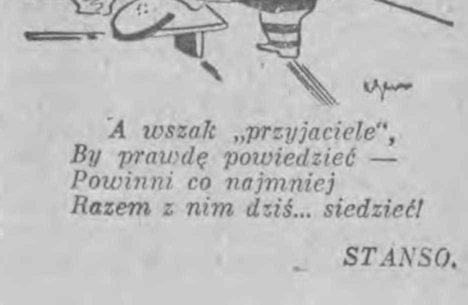
Zwłaszcza, że mąż taki
To najczęściej geniusz,
Więc szkoda, by zginął
W gorzkim zapomnieniu —
Przeto ze wszech źródeł
Płyną dlań świadczenia
W postaci protekcji,
Względnie polecenia,
Aż w końcu jegomość
Bez aktów z matury
Dostaje posadkę
I pnie się do góry! —

Oczywiście, że na
Jakieś tam awanse
Ów jegomość małe
Powinien mieć szanse.
Znów jednak stosunki,
Zginęli papiery,
Więc koniecznie pomóc
Trza mu do kariery! —
Z stołeczka na stołek,
Ze stołka na fotel,
(„Za wybitne czyny" —
Względnie „rzadką cnotę")
I, choć biedakowi
Papiery zginęli,
Jakoś go wysoko
Druhy wyciągnęli...
No i nie wiadomo
Czym by jeszcze został,
I na jaki by się
Szczebel jeszcze dostał,
Gdyby nie „przypadek",
Wieczny „wróg" ludzkości,
Który bystre „oko"
Dał... Sprawiedliwości,
Bowiem Wielka Pani

Przez „oka" w woalce
Dostrzegła, że pan ów
Ma... nieczyste palce! —
Za tym zwykłym trybem
Żegna się ze światem
I po dalszy awans
Wędruje za... kratę! —
Tu mu niepotrzebne
Wszelakie papiery,
Ani polecenia,
Protekcje, kariery,
Ani przyjaciele...
O — właśnie — gdzie oni? —
Czemu to z nich żaden
Na alarm nie dzwoni?
Czemu od człowieka,
Którego „zamknęli",
A któremu kiedyś
„Papiery zginęli" —
Wszyscy się gwałtownie
Dzisiaj odsunęli? —

A wszak „przyjaciele",
By prawdę powiedzieć —
Powinni co najmniej
Razem z nim dziś... siedzieć!

STANSO.

Zwierzęta nie znające pragnień

Istnieje spora ilość zwierząt, które prawie całkowicie obchodzą się bez wody. Do tych należą w pierwszej linii lamy w Patagonii oraz gazelle. W londyńskim ogrodzie zoologicznym żyje 25-letnia papuga, która do tej pory jeszcze wody nie piła. Niektórzy uczeni twierdzą, że zające nie piją wody, tylko rosę z trawy, którą się pożywiają. We Francji żyją krowy, które nie piją wody, nie mniej jednak są tak mleczne, jak i krowy, pijące wodę